

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Dominika Vojtíšková

Mezinárodní bilingvní škola SEK El Castillo

v kontextu multikulturní výchovy

se zaměřením na koncept 1. stupně

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce a že jsem použila jen uvedených pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů uvedených v bakalářské práci.

V Olomouci dne 16. 4. 2018

.....

Dominika Vojtíšková

Poděkování

Ráda bych poděkovala své vedoucí bakalářské práce PhDr. Jitce Plischke, Ph.D., za vstřícnost a odborné vedení práce, cenné rady a podněty při konzultacích. Poděkování patří rovněž učitelům mezinárodní bilingvní školy SEK El Castillo, kteří se mnou byli ochotni spolupracovat, poskytli mi potřebné informace a dali mi možnost na škole krátce působit. V neposlední radě moc děkuji příteli, rodičům, sestře a blízkým za velkou podporu a pomoc nejen při psaní práce, ale i během celého studia.

Obsah

ÚVOD.....	6
TEORETICKÁ ČÁST	8
1 Bilingvismus.....	8
1.1 Druhy bilingvismu	8
1.2 Výhody a nevýhody bilingvismu	9
1.3 Jazykový vývoj bilingvních dětí	11
2 Další pojmy související s konceptem školy SEK El Castillo	14
2.1 Inkluzivní vzdělávání bilingvních žáků	14
2.2 Multikulturní výchova	15
2.3 Globální výchova	16
3 Základní informace o SEK školách	19
3.1 Obecné informace o Vzdělávací skupině SEK	19
3.2 Historie Vzdělávací skupiny SEK a chronologie založení SEK škol	19
3.3 IB program a jeho návaznost	23
3.3.1 Stupně vzdělávání pokryté IB programem.....	23
3.3.2 Úrovně IB programu	25
3.4 IB školy v České republice	28
4 Škola SEK El Castillo – práce a organizace prvního stupně.....	30
4.1 První stupeň školy.....	30
4.1.1 Kurikulum školy.....	30
4.2 Personální obsazení a žáci	33
4.2.1 Uniformy žáků.....	34
4.3 Organizace školy.....	35
4.3.1 Doba vyučování.....	35
4.3.2 Rozvrh hodin	35
4.3.3 Realizace bilingvismu	36
4.3.4 Užití informačních technologií ve výuce	37
4.3.5 Služby poskytované školou	38
4.4 Vybavení školy	39
4.4.1 Výukové prostory a sportoviště.....	39
4.4.2 Vybavení třídy a učitelský salonek	40
4.4.3 Rezidence	41

EMPIRICKÁ ČÁST	42
5 Kvalitativní výzkum	42
5.1 Metodologie výzkumu	42
5.2 Výzkumná metoda a sběr dat	43
5.3 Výzkumný vzorek	44
5.4 Zpracování dat	44
5.4.1 Otevřené kódování	45
5.4.2 Axiální kódování	49
5.4.3 Selektivní kódování	50
ZÁVĚR	58
SEZNAM LITERATURY	60
SEZNAM PŘÍLOH	63

ÚVOD

Za téma své bakalářské práce jsem zvolila Mezinárodní bilingvní školu SEK El Castillo v kontextu multikulturní výchovy se zaměřením na koncept 1. stupně. Škola se nachází v Madridu ve Španělsku. Toto téma jsem vybrala proto, že je aktuální a neotřelé, čtenářům může předat přínosné informace a co je důležité – nabitě poznatky lze prakticky využít v pedagogické praxi. Na kontext multikulturní výchovy jsem se zaměřila z toho důvodu, že je jedním z hlavních myšlenkových východisek školy a s touto ideou se zároveň ztotožňuji, protože velmi ráda cestuji a poznávám nové kultury a domnívám se, že tato cesta může člověka velice obohatit.

Cílem bakalářské práce je popsat obecné koncepce, ze kterých škola SEK El Castillo vychází, jako bilingvismus, inkluzivní vzdělávání bilingvních žáků, multikulturní výchova a globální výchova, představit Vzdělávací skupinu SEK a podat informace o podmínkách školy SEK El Castillo. Dále má práce proniknout do toho, jaká jsou specifika práce učitelů ve škole.

Práce se skládá ze dvou částí – teoretické a empirické. Teoretická část je tvořena čtyřmi kapitolami. V první z nich se seznámíme s pojmem bilingvismus, s druhy bilingvismu, uvedeme si jeho výhody a nevýhody a objasníme si specifika jazykového vývoje bilingvních dětí. Druhá kapitola se zabývá dalšími pojmy, které souvisí s konceptem školy SEK El Castillo. Je to především inkluzivní vzdělávání bilingvních žáků v souvislosti se zásadami, které by měl učitel bilingvních tříd dodržovat, multikulturní výchova směřující k respektování jiného člověka a toleranci k odlišnostem a globální výchova vedoucí k odpovědnosti za lokální i globální svět a seznámení se základními principy globální výchovy. Třetí kapitola podává základní informace o SEK školách obecně. Zaměřuje se na historii Vzdělávací skupiny SEK, odlišné kurikulum školy – IB program, uvádí, jaké vzdělávací stupně IB program pokrývá a z jakých úrovní se skládá a poukazuje na IB školy v České republice. Poslední kapitola teoretické části seznamuje se školou SEK El Castillo, jejím kurikulem, s personálním obsazením a žáky, podává informace o organizaci školy a přibližuje školní vybavení.

Empirická část práce zjišťuje motivační faktory učitelů, které přispěly k ucházení se o místo na škole, jejich spokojenost s finančním ohodnocením a vybavením tříd, poukázat na to, jak funguje interakce mezi učitelem, žákem a rodiči, jak učitelé vnímají klima třídy a školy celkově, odhalit, jaké specifické metody a formy práce učitelé využívají a jak přistupují k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při tvorbě práce použiji metody jako studium literatury, komparaci a analýzu získaných informací. Výzkum a zpracování dat provedu pomocí metod kvalitativního výzkumu, konkrétněji pomocí otevřeného, axiálního a selektivního kódování. Ke sběru dat využiji strukturovaného rozhovoru.

Za úskalí, která mi práce přináší, považuji nedostatek blízké primární literatury, neboť probíranými tématy v práci se zabývají spíše zahraniční autoři. Musím si tedy pomoci vzdálenější literaturou.

Základ školy stojí na bilingvní výuce, která často vede k tomu, že školu navštěvují žáci z různých národů a etnik. Toho se snaží využít ve prospěch funkčního inkluzivního vzdělávání bilingvních žáků, díky uznávání multikulturní výchovy žáky učít žít spolu nehledě na odlišný původ, respektovat se, tolerovat a dokonce se skamarádit. Největší potenciál školy představuje globální výchova, která rozvíjí v dnešní době důležité hodnoty jako vědomí globálnosti centrálních problémů nebo potřebu zachování zdravého životního prostředí.

Školu SEK El Castillo bychom mohli označit za školu alternativního typu. Obecně naše postoje k těmto typům škol bývají často skeptické a upřednostňují se školy běžného typu. Já bych však chtěla ukázat, že každá odlišnost je v něčem přínosem a nabídnout ředitelům a učitelům českých škol inspiraci pro zapojení těchto inovativních prvků do běžného výchovně-vzdělávacího procesu u nás.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Bilingvismus

Základním specifíkem školy SEK El Castillo je bilingvní výuka. Proto bychom si měli pojem bilingvismus charakterizovat hned na začátku. Definice bilingvismu je nespočet a ani odborníci se nemohou shodnout na jednotném chápání pojmu. Pojetí se různí a někdy i částečně vylučují. V českých publikacích slovo bilingvismus zastupuje nejčastěji slovo dvojjazyčnost.

Někteří autoři uvádí, že bilingvní je člověk, který ovládá oba jazyky na úrovni monolingvistů, jiným k označení bilingvního člověka stačí pouze pasivní ovládnutí druhého jazyka. Příkladem prvního pohledu je například definice Bloomfieldové: „*Bilingvismus je schopnost ovládat dva jazyky na úrovni rodilého mluvčího.*“ (Bloomfield In Harding, 2008). Druhému pojetí odpovídá naopak Macnamara, který říká, že bilingvní jedinec je ten, „*který disponuje alespoň minimální kompetencí v jiném než mateřském jazyce v nejméně jedné ze základních jazykových dovedností.*“ (Macnamara In Morgensternová, Šulová, Schöll, 2011)

Další vymezení bilingvismu se zaměřují na pravidelnost užívání jazyků. Mackey ho pojímá jako schopnost, díky níž člověk užívá střídavě dvou či více jazyků. (Mackey in Harding, 2008). Podobný názor sdílí Grosjean, v jehož publikaci se dočteme, že: „*Bilingvismus je pravidelné používání dvou nebo více jazyků.*“ (Grosjean, 1982, str. 1)

Lechta (2010) pojem vztahuje zase k prostředí a situaci, kde probíhá komunikace. Bilingvistu chápe jako jedince, který je schopný používat alternativně v různých situacích a různém prostředí, kde probíhá komunikace, alespoň dva jazyky.

Pro potřeby naší práce budeme vycházet z toho, že bilingvní žák je takový, který dokáže komunikovat v obou jazycích v každodenních situacích.

1.1 Druhy bilingvismu

Abychom do problematiky bilingvismu lépe pronikli, je na místě představit si jednotlivé druhy bilingvismu, neboť i školu SEK El Castillo navštěvují žáci s různou úrovní a různým způsobem osvojení druhého jazyka.

Grosjean (1982) dělí bilingvismus hned podle několika kritérií. První dělení je členěno dle úrovně ovládnutí jazyka na bilingvismus receptivní a produktivní. Receptivní oblast zahrnuje mluvenou dovednost porozumět a psanou dovednost číst. Produktivní oblast představuje mluva a psaní. Rozdělení reflektuje fakt, že jazykové dovednosti mohou být rozvinuté jen v některých oblastech. Pokud jedinec aktivně sám nehovoří, ale jazyku rozumí, považujeme to za pasivní znalost jazyka. Naopak aktivní znalost jazyka prokazuje ovládnutím produktivních dovedností.

Další členění se týká způsobu osvojení jazyka. Bilingvismus je dle tohoto kritéria klasifikován jako přirozený (primární) a umělý (sekundární). O přirozeném bilingvismu mluvíme tehdy, pokud k osvojení jazyka došlo v přirozeném domácím bilingvním prostředí nebo dlouhodobým pobýváním v zemi, kde se mluví odlišným jazykem. Pro umělý bilingvismus je naproti tomu charakteristická formální systematická výuka cizího jazyka.

Kritérium věku, od kterého si člověk další jazyk osvojoval, rozděluje dvojjazyčnost na simultánní neboli souběžnou a sukcesivní neboli následnou. Simultánní dvojjazyčnost znamená, že si dítě osvojovalo dva i více jazyků již od narození, popřípadě v raném věku. V případě sukcesivní dvojjazyčnosti se jedná o osvojování jazyka až poté, co už člověk získal nějaké jazykové kompetence v prvním jazyce.

Jako poslední typ bilingvismu si představíme bilingvismus vyvážený a dominantní. Toto dělení je význačné rozdíly v rovnováze mezi jazyky. Ideální případ, kdy jsou oba jazyky vyvinuty rovnoměrně, nazýváme bilingvismus vyvážený, pokud je tomu naopak a jeden z jazyků u jednotlivce převládá, říkáme mu bilingvismus dominantní.

Ve škole je tedy třeba si uvědomit, že žáci se liší jak v ovládaných jazykových dovednostech, tak i v tom, zda si druhý jazyk osvojují již od narození a v přirozeném domácím prostředí nebo naopak a zda jsou oba užívané jazyky v rovnováze nebo je jeden dominantní. Poté k nim musíme individuálně přistupovat.

1.2 Výhody a nevýhody bilingvismu

Nic není černobílé a tak i bilingvismus má své přednosti a nedostatky. Pokud mají rodiče dítěte odlišný mateřský jazyk, výhodou bilingvismu se stane to, že dítě může komunikovat s oběma rodiči v preferovaném jazyku každého. To může umožnit jemnější a kvalitnější vztah,

jelikož pro mnoho rodičů je obtížné mluvit důvěrně a přirozeně bez použití svého mateřského jazyka.

Být bilingvní také napomáhá překlenout generační rozdíly, udržovat bližší vztahy s příbuznými a vidět smysl v zakořenění v širší rodině. Když mluví prarodiče, strýcové, tety a další příbuzní jiným jazykem, monolingvní jedinec má zpravidla potíže jim rozumět.

Dvojjazyčnost může být člověku ku prospěchu i v širší společnosti a při cestování. Člověk má totiž možnost domluvit se s větším množstvím lidí a vytvořit si vztahy s lidmi jiných národností a jiných etnických skupin.

Schopnost hovořit dvěma jazyky může vést k větší ohleduplnosti v komunikaci. Je to dáno tím, že bilingvisté neustále uvažují o tom, jaký jazyk v jaké situaci použít, což vede k vyšší chápavosti komunikativních potřeb těch, se kterými mluví. I výzkumy ukazují, že bilingvisté dokáží být více empatičtí k potřebám posluchačů a jsou trpělivější posluchači než monolingvisté.

Bilingvismus skýtá velké výhody i v kulturních záležitostech. Poskytuje příležitost pociťovat dvě nebo více kultur a být do daných kultur zapojený, tedy být tzv. bikulturní. Dvojjazyčný člověk má širší nabídku pracovních možností. Jelikož se stále snižují bariéry ekonomického trhu a mezinárodní vztahy se stávají bližší, narůstá počet pracovních míst požadujících bilingvní nebo multikulturní osobu.

Klady bilingvismu jsou nepochybně patrné i v kognitivní sféře. Ať už se jedná o kreativní myšlení, rychlejší kognitivní vývoj nebo větší citlivost v komunikaci. Bilingvisty totiž napadají dvě a více pojmenování pro každý předmět nebo myšlenku. To znamená, že spojení mezi slovem a jeho pojetím je obvykle volnější. Sobě odpovídající slova v různých jazycích mají někdy jiný obsah, což takovému jedinci přináší větší flexibilitu, kreativitu a rozvinutost v myšlení než monolingvnímu. (Baker, 1998)

Dvojjazyčnost má však i své nevýhody. Může se stát, že dítě sice mluví dvěma jazyky, ale oba jsou nedostatečně rozvinuté, takže dítě na krátkou dobu není schopné zvládat požadavky studijního plánu v ani jednom z jazyků. Praktickým projevem je tedy omezená kompetence v obou jazycích. Takový jev nazýváme dvojstrannou polojazyčností neboli semilingvismem. (Böhm, D., Böhm, R., Deiss-Niethammer In Plischke, 2008) Pokud tato situace nastane, nejedná se o problém bilingvismu jako takového, ale za příčinu se považuje spíše znevýhodněné sociální a vzdělávací prostředí bilingvisty. Problém je třeba co nejrychleji napravit.

Potenciálním problémem nebo výzvou by mohlo být zvýšené úsilí rodičů vychovat bilingvní dítě. V mnohých případech (často u dětí z bilingvních nebo multilingvních komunit, kde si děti přirozeně osvojují více jazyků) to jde přímou cestou bez komplikací, ale jiní rodiče k tomu musí vynakládat značné úsilí. To hlavně tehdy, pokud se monolingvní rodiče snaží vypěstovat u svého dítěte bilingvismus nebo když bilingvní rodiče chtějí vychovat bilingvní dítě v převážně monolingvní komunitě. Vkládané úsilí však stojí za to díky většímu množství individuálních, kognitivních, sociálních, kulturních, intelektuálních a ekonomických výhod, které jejich dítě bude moci využívat.

Třetím problémem se jeví utváření identity. Může se stát, že dítě s jedním rodičem Angličanem a druhým Francouzem neví, zda má být Francouz, Angličan nebo Anglo-Francouz, takže může mít vícečetnou identitu.

Pro hodně lidí je nalezení identity snadné a rozhodnou se jen pro jednu z nich. I přes to, že mluví dvěma jazyky, se rezolutně ztotožňují s jednou etnickou nebo kulturní skupinou. Například mnoho bilingvistů ve Walesu se považují za Walesany, možná Brity, ale ne za Angličany. Naproti tomu někteří vnitřní migranti se zoufale chtějí identifikovat s jazykem a kulturou majority, což vede ke ztrátě jejich původní identity i jazyka.

Rozmýšlení o své identitě může vést ke krizi identity a jazyky tomu mohou přispět. Umožňují člověku být členem jedné i více kultur, myslet a konat uvnitř dvou odlišných etnických skupin a identifikovat se s každou nebo žádnou z nich. Je to volba každého. (Baker, 1998)

1.3 Jazykový vývoj bilingvních dětí

K pochopení specifik bilingvní výuky a její efektivity přispívá, nejen učitelům bilingvních škol, ale i rodičům znalost jazykového vývoje dětí. Jedinec musí být zralý, aby byl schopen posunout se na vyšší stupeň osvojení jazyka. Ideální by bylo, kdyby byli všichni žáci na stejné úrovni, avšak je třeba počítat s individuálními odlišnostmi vývoje a potřebou různých přístupů v učení.

Jazykovým vývojem bilingvních dětí se zabýval Saunders a dělí ho na tři etapy následujícím způsobem:

1. stadium

První období je definováno pro děti, které objevily řečové aktivity až do dvou let věku. Hlavní jazykovou aktivitou dítěte do osmnácti měsíců je vyslovování především izolovaných slov. Po této době se až do dvou let zabývá dvouslovnými asociacemi. V tomto období dítě disponuje lexikálním souborem slov vypůjčených z obou jazyků. Zatím ale při vyslovení slova v jednom jazyce není schopné nalézt ekvivalent slova v jazyce druhém.

V tomto raném stádiu si rodiče často stěžují, že jejich dítě nemluví ani jedním jazykem správně. Je to však úplně běžný jev, jež je dán nerozeznáváním dítěte dvou odlišných jazyků, ale jejich chápáním jako jednoho systému.

2. stadium

Druhé období se vztahuje k dětem starším dvou let. Slovní zásoba dítěte se zvyšuje a začíná používat jazyk podle toho, s jakou osobou mluví. Může se však stát, že se do věty tvořené v jednom jazyce vloudí slovo z jazyka druhého. Je to dáno tím, že se stejný pojem nenaučí současně v obou jazycích.

U některých jedinců se objevuje také období, kdy jeden předmět pojmenovávají najednou v obou jazycích. Postupně začínají chápat existenci dvou rozdílných jazyků a lidí hovořících dvěma rozdílnými řečmi. Protože si však není jistý jazykovou identitou, vyslovuje slovo v obou jazycích.

Celkově ve stadiu dochází k velkému pokroku v rozlišování slovníku obou jazyků, ale gramatická pravidla by se ještě měla stát pružnější.

3. stadium

Od této etapy je dítě schopno rozpoznat nejen dva jazyky, ale i jejich gramatiku a slovník. V řeči se interference neboli prolínání projevuje už jen výjimečně. Pokud žije dítě v prostředí, kde každá osoba mluví jiným jazykem, asi od čtvrtého roku s ní hovoří automaticky v jejím jazyce. (Saunders, 1982)

Autorka Tokuhama-Espinosa (2001) uvádí ve své publikaci faktory, které mohou úspěšnost dvojjazyčné výchovy ovlivňovat. Patří sem činitelé jako pohlaví, talentovanost dítěte na jazyky, lateralita, motivace, správné načasování, podpora rodiny a příležitosti ze strany školy, výchovné strategie a lingvistický vztah primárního a dalšího jazyka.

I jazyk prochází různými etapami a nese s sebou určité zvláštnosti. Pro účely naší práce z toho vyplývá, že by bylo dobré, kdyby učitelé brali ohled na činitele ovlivňující dvojjazyčnou výchovu a na jazykový vývoj dětí – například i v klasifikaci. Na začátku školní docházky se může stát, že žák použije v projevu v jednom jazyce slovo z druhého jazyka, jelikož ještě stoprocentně nerozlišuje slovníky daných jazyků. Správný bilingvní učitel ale ví, že se to v určité etapě stává a bylo by nevhodné hodnotit tento jev záporně.

Z toho vyplývá, že učitele v bilingvní třídě obeznámeného se stadii, kterými bilingvní žák prochází, by nemělo nic z výše uvedeného překvapit a měl by být plně kompetentní k práci s ním.

2 Další pojmy související s konceptem školy SEK El Castillo

2.1 Inkluzivní vzdělávání bilingvních žáků

V dnešní době se čím dál častěji setkáváme s fenoménem doby – lidskou různorodostí. Názory na problematiku jsou diskutabilní. Někteří lidé myšlenku oceňují, jiní jsou zásadně proti a s odlišnými lidmi se odmítají setkávat. Škola SEK El Castillo je však vzorem inkluzivní školy a jedním z hlavních strategií vzdělávání na škole je podpora různosti a respekt k odlišnostem. Zastoupení žáků ve škole je heterogenní, tedy žáci školu navštěvující pocházejí z různých národů a etnik. Ve své třídě však musí společně fungovat a respektovat se.

Dle Hájkové a Strnadové (2010) právě inkluzivní strategie přispívají k zvládnutí různorodosti žáků, učitelům na ni pomáhají metodicky i didakticky správně reagovat a celkově s ní vhodně manipulovat. Bylo by tedy vhodné si uvést některá specifika, která s inkluzí bilingvních žáků souvisí.

Hájková a Strnadová (2010) říkají, že *„Etnická, kulturní nebo jazyková odlišnost by měla být školou přijata bez odsuzování či vůbec jakéhokoliv posuzování ve smyslu cizosti.“* Také definují termín související – interkulturní pedagogika jako disciplínu, která má *„posilovat toleranci a empatii vůči rozdílným životním způsobům, podporovat rovnoprávné a solidární soužití lidí z různých kultur, posilovat interkulturní porozumění a schopnost společného řešení problémů“*. (Hájková, Strnadová, 2010, str. 44)

Učitelé ve školách založených na tomto systému, by se měli chovat profesionálně, měli by mít zájem o žáky, být tolerantní, přístupní a vlídní. Musí také počítat s různorodostí schopností žáků, zejména intelektuálních a přizpůsobením tomu forem výuky. Většinou se užívají „měkké“ nemanipulativní techniky jako například provázení žáků.

Inkluzivní pedagogika staví na otevřeném, vnitřně diferencovaném a individuálním vyučování zaměřeném na osobním prostředí dítěte, vzájemné pomoci a spolupráci komunity. (Hájková, Strnadová, 2010)

Jelikož je dnes bilingvismus na základě dosavadních relevantních výzkumů shledán pozitivním pro kognitivní vývoj jedinců a tím i pro celou společnost, uvádí Lechta (2016) praktické rady a zásady pro učitele ve výchovně-vzdělávacím procesu bilingvních tříd.

Učitel by měl dvojjazyčnost považovat za jedinečnou příležitost ke kulturnímu a jazykovému obohacování žáků; měl by brát v potaz, že na bilingvistu nelze nahlížet jako na mechanické sečtení dvou monolingvistů, nýbrž na jedince, jehož jazyková úroveň může být v obou jazycích nižší, někdy dokonce nulová; měl by žákům ukazovat, že nesnášenlivost, rasistické a xenofobní chování není přípustné; měl by se stát bilingvnímu studentovi vzorem a oporou v každodenních problémech, jež vycházejí z bilingvismu a další.

2.2 Multikulturní výchova

Jazyk je úzce spojen s kulturou, proto je nezbytné se v souvislosti se školou El Castillo zmínit také o multikulturní výchově. Přestože pojmy bilingvní a multikulturní vzdělávání nejsou ekvivalentní, v praxi často dochází k jejich zaměňování.

Názory na pojetí multikulturalismu se velice různí. Někteří autoři zaujímají stanovisko, že je to především společenská situace nebo reálný stav, jiní tvrdí, že lze definovat jako vědecká teorie, společenský ideál, politika nebo jako soubor výchovně-vzdělávacích postupů.

Pro potřeby práce je nejvíce vystihující pohled Taylora (2001), který ho popisuje jako ideál respektování jiného člověka a tolerance k odlišnostem a snahu o pluralitní společnost s řadou odlišných sociokulturních skupin a upřesňující pojetí multikulturní edukace Průchy (2001) jako směr pedagogického myšlení, který se prostřednictvím specifického typu edukace snaží, aby lidé porozuměli jiným kulturám než své vlastní a respektovali je. Jeho specifičtější definice multikulturní výchovy říká, že *„Multikulturní výchova je edukační činnost zaměřená na to, aby učila lidi z různých etnik, národů, rasových a náboženských skupin žít spolu, vzájemně se respektovat a spolupracovat. Provádí se na základě různých programů ve školách a v mimoškolních zařízeních, v osvětových akcích, v reklamních kampaních, v politických opatřeních. Jsou s ní spojovány velké naděje i značné finanční prostředky, ale její skutečné efekty nejsou spolehlivě dokázány.“* (Průcha, 2006, str. 15)

Někteří odborníci člení ještě multikulturní výchovu na tři specifičtější výchovy – intrakulturní, multikulturní a interkulturní. Intrakulturní výchova souvisí s úctou k vlastnímu kulturnímu dědictví, národní soudržností, výchovou k patriotismu a k evropanství. Multikulturní výchova má za cíl poukazovat na odlišnosti světových kultur, předávat znalosti o kulturních a etnických skupinách žijících Evropě nebo mimo ni a největší poslání nese interkulturní výchova, jež se snaží o soužití v míru, které je možné díky respektu, toleranci

k odlišnosti a úctě k odlišným životním formám a rozdílným skupinám. (Petrucciová In Preissová Krejčí, Cichá, Gulová, 2012)

V souvislosti s bilingvností škola El Castillo usiluje také o pěstování bikulturality u žáků. Bikulturní jedinec je dle Grosjeana (2008) člověk, který se v různé míře zúčastňuje života ve dvou či více kulturách; přizpůsobuje se alespoň částečně jejich postojům, chování, hodnotám, jazykům atd. V tomto jedinci se mísí a kombinují aspekty příslušných kultur. Některé pocházejí z jedné či druhé kultury, zatímco jiné jsou směsicí kultur. Proto jsou jisté aspekty přizpůsobitelné a regulovatelné (tedy umožňují bikulturnímu jedinci přizpůsobit se kontextu a situaci), ale ty, které jsou směsicí kultur, jsou více statické a nemohou se tak snadno přizpůsobit.

Bilingvismus a bikulturismus se nutně nemusí vyskytovat současně. Často najdeme bilingvisty, kteří nejsou bikulturní. Protože vždy žili pouze v jedné kultuře, ale znají a používají dva nebo více jazyků. Avšak samozřejmě najdeme i lidi, kteří jsou jak bikulturní, tak dvojjazyční (bikulturní bilingvisté), jako v případě přistěhovalců, z nichž si mnozí osvojili svůj druhý jazyk až v zemi, do které přišli a kteří se přizpůsobili své nové kultuře. (Grosjean, 2013)

V době, kdy jsem na škole SEK El Castillo prováděla praxi, jsem měla možnost strávit ve třídách nějaký čas a musím uznat, že i přes to, že se třídy skládají z žáků z různých zemí, žádné multikulturní problémy jsem nezaznamenala. Ve škole jsem také viděla plakáty projektů zaměřených na různé země. Každý žák představoval svoji zemi původu.

2.3 Globální výchova

Přes multikulturalismus se škola snaží dospět až ke globálnímu smýšlení žáků. Horká a Hrdličková (1998) tvrdí, že základem globální výchovy je chápání souvislostí ve světě jako přírodně-společenském celku a odpovědnost za lokální i globální svět. Je důležité rozvíjet tradiční životní hodnoty, ale i hodnoty nové jako „vědomí globálnosti centrálních problémů, potřeba zachování zdravého životního prostředí, zachování kulturní rozmanitosti“ a mezi hodnotami humanistickými upřednostňují lidskou důstojnost, konstruktivní chování a důstojnost, schopnost lidské participace, kritické myšlení, toleranci a empatii. (Horká, Hrdličková, 1998 In Skalková, 1993)

Další základní charakteristiky globální výchovy uvádí Pike (1994). Za nejdůležitější považuje kladný vztah k sobě i druhým, kooperativní přístup, učení prožitkem, aktivní zapojení žáka do procesu výuky a tvořivost.

V centru pozornosti globální výchovy je dítě (žák) jako součást světa. Osobnost chápe jako vnitřně přirozeně tvořivou, s jedinečnými intelektuálními, fyzickými, duševními a emočními schopnostmi a s nelimitovanými možnostmi učení. Tato koncepce uznává jedinečnou individualitu jednotlivce a na jeho vývoj nahlíží jako na vytváření sebedůvěry a dosahování stavu nezávislosti. (Horká, Hrdličková, 1998)

Za základní principy globální výchovy lze považovat:

- *„Vzdělání pro rozvoj člověka s důrazem na všelidské hodnoty demokracie a humanity.*
- *Respektování žáka, studenta jako člověka a jeho individuality, úcta k němu, princip vzájemného učení a ovlivňování.*
- *Centrální úloha zkušenosti.*
- *Systémové pojetí výchovy a vzdělání.*
- *Nová role učitele a vzdělávacích institucí.*
- *Svoboda výběru.*
- *Vzdělání jako participace na demokracii.*
- *Vzdělání pro globální občanství (světoobčanství).*
- *Vzdělání pro uvědomělou péči o Zemi.*
- *Duchovní rozměr ve výchově a vzdělání.“ (Education 2000. A Holistic Perspective 1991 In Horká, Hrdličková, 1998, str. 18)*

Co se týče globálního učitele, měl by řešit problémy z celosvětového, globálního hlediska, ne z pohledu národnostního nebo etnického; dát studentům možnost objevovat bohatství a rozmanitost nejrůznějších kultur; orientovat se především na budoucnost; přistupovat k žákům tak, aby k osobním postojům a znalostem došli sami. Měl by věřit v možnosti lidí; zaměřovat se na rozvoj všech složek osobnosti rovnoměrně, nezapomínat na složku sociální a citovou; učení chápat jako proces trvající celý život; využívat nejrůznější metody a formy

výuky; přistupovat k výuce tak, aby předávané informace vyhovovaly celkové atmosféře ve třídě a zvolené formě. Důležitým úkolem je také demonstrace studentům vzájemného propojení a souvislosti jednotlivých předmětů; respekt k právům ostatních a zasloužení se o to, aby se na rozhodování a přijatých rozhodnutí podíleli všichni ve třídě a snaha začleňovat život třídy do života místní komunity. (Pike, 1994)

Globální výchovou jsme v práci rozebírali, jelikož škola považuje za nejvyšší poslání utvářet pozitivní vztahy a přátelská pouta mezi jedinci různých národů a etnik a udržovat tím mír ve světě. Pokud si jsou takoví žáci blíží, jinak nahlíží na společnost, v níž kamarádi žijí a lépe ji chápou.

3 Základní informace o SEK školách

V předchozích kapitolách práce jsme nastínili myšlenková východiska školy SEK El Castillo. Nyní si konkrétněji přiblížíme Vzdělávací skupinu SEK, díky které škola vznikla, seznámíme se s historií zakládání dalších SEK škol a elementárními informacemi o nich a objasníme si prostupnost vzdělávacího programu IB jednotlivými stupni vzdělání.

3.1 Obecné informace o Vzdělávací skupině SEK

Vzdělávací skupina SEK je vzdělávací komunita poskytující relevantní, globální, mezinárodní a smysluplné učení. Vychází z tradice soukromé a nezávislé rodinné výchovy, která nemá vazby na politické, náboženské ani ekonomické skupiny a funguje bez účasti státu.

Tato vzdělávací skupina si zakládá na nezaměnitelném mezinárodním profilu, ale také na hodnotách inovací, excelence, svobody a odpovědnosti. SEK školy nabízejí akademicky rigorózní vzdělání podporující rozvoj učebních dovedností a myšlení i základních kompetencí pro úspěšné studium na vysokých školách nebo výkon povolání jako například kompetence připravenosti studentů na změny a nejistoty, kritického myšlení, spolupráce, výzkumu a kreativity. Postavení školy ve školském systému dobře vystihuje věta: „Vzdělávací skupina SEK je uznávaný exemplář v předvoji vzdělávací inovace.“ (*SEK International Schools, str. 7*)

Vedoucí roli v procesu učení hrají žáci a studenti. Vzdělávací systém SEK zaručuje individuální vzdělávání a usiluje o maximální rozvoj potenciálů každého jednotlivého studenta ve všech jeho aspektech. Je založen na dvojjazyčnosti nebo trojjazyčnosti a osobní rovnováze zahrnující fyzický, sociální, emoční, etický a estetický vývoj každého žáka. (*SEK International Schools.*)

3.2 Historie Vzdělávací skupiny SEK a chronologie založení SEK škol

Vzdělávací skupina SEK byla založena roku 1892 v Madridu. V roce 1902 byla poprvé oficiálně uznána a roku 1935 se vedení školy a jejího vývoje ujala rodina Segovia. O tři generace později již existuje devět mezinárodních škol SEK, jež zpravidla nabízejí základní

a střední vzdělání a univerzita Camilo José Cela založená v roce 2000, která je zároveň vrcholem tohoto vzdělávacího procesu. (*History. SEK Education Group, 2018*)

Těchto devět škol v současné době navštěvuje více než 15 000 studentů. Šest z devíti uvedených se nachází ve Španělsku (v Madridu, Barceloně, Pontevedře a v Almerii), tři fungují v zahraničí (v Irsku, Francii a Kataru) a jediná univerzita - Univerzita Camilo José Cela (UCJC) je provozována v Madridu. (*SEK International Schools.*)

SEK Mezinárodní škola Santa Isabel, Madrid

SEK Mezinárodní škola Santa Isabel je vzdělávací centrum SEK nacházející se v Madridu. Je to zároveň centrum s nejdelsí tradicí. Bylo založeno již roku 1956.

Svým žákům nabízí předškolní a primární vzdělání při realizaci Primárního vzdělávacího programu (PYP) Mezinárodní maturity od 3 do 12 let. Vzdělávací skupina SEK se také může pyšnit speciálním programem pro nadané žáky, tzv. Hvězdným programem, který se vyvíjel v rámci školy Santa Isabel po dobu 25 let.

SEK Mezinárodní škola El Castillo, Madrid

SEK Mezinárodní škola El Castillo provozuje svoji činnost od roku 1972. Poskytuje všechny kategorie vzdělávacího programu, vzdělává tedy žáky od 1 roku do 18 let za pomoci Primárního, Sekundárního a Diplomového vzdělávacího programu.

Ve znamenitě vybaveném areálu školy se rozkládají dvě mezinárodní studentské rezidence určené pro pobyt studentů z jiných zemí nebo vzdálenějších částí Španělska. Jedna je pro chlapce a druhá je určena dívkám. Žáci a studenti mohou také využívat Školu sportovního vynikání zaměřenou na tenis, jízdu na koni a plavání.

Škole přísluší významné postavení v rámci SEK škol, neboť je členem Rady mezinárodních škol.

SEK Mezinárodní škola Ciudadcampo, Madrid

Třetí školou založenou v pořadí se stala SEK Mezinárodní škola Ciudadcampo. Škola zahájila svoji činnost v roce 1975 a v dnešní době zajišťuje všechny tři již zmiňované programy

Mezinárodní maturity IB. Škola vykazuje u svých studentů maturitních ročníků velkolepé výsledky v přijímacích řízeních na vysoké školy.

I tato škola má pro studenty určitou hodnotu navíc – provozuje Školu uměleckého vynikání.

SEK Mezinárodní škola Atlántico, Pontevedra

V roce 1989 byly otevřeny hned dvě SEK školy – SEK Mezinárodní škola Atlántico opět ve Španělsku v provincii Pontevedra a první SEK zahraniční škola pracující v Dublinu v Irsku.

Škola nabízí vzdělání od 1 roku do 18 let při realizaci Primárního, Sekundárního a Diplomového vzdělávacího programu Mezinárodní maturity.

SEK Mezinárodní škola Dublin, Irsko

Na rozdíl od předchozí školy, založené téhož roku, se Mezinárodní škola v Dublinu zaměřuje pouze na sekundární vzdělávání. Navštěvují ji tedy žáci ve věku 12 – 15 let.

Škola poskytuje studentům skvělou příležitost pro zlepšení znalosti angličtiny a zároveň připravuje na úspěšné absolvování SEK maturitního vzdělání, dalšího náročného stupně SEK vzdělávání.

SEK Mezinárodní škola Les Alpes, SEK Campus, Francie

Druhou školou pracující za hranicemi Španělska je SEK Mezinárodní škola Les Alpes ve Francii zřízená v roce 1990. Jedná se o jedinou soukromou školu ve Francii, která je právoplatně uznávaná Ministerstvem vzdělání, kultury a sportu.

Instituce dává možnost studia druhého a třetího ročníku povinného středního vzdělání v trojjazyčném režimu. Studenti jsou vyučováni v jazyce francouzském, anglickém a španělském.

Díky svému výhodnému umístění je škola centrem kurzů týkajících se sportů, podnikání a vedení a také technickým centrem Španělské federace zimních sportů.

SEK Mezinárodní škola Catalunya, Barcelona

SEK Mezinárodní škola Catalunya funguje v Barceloně od roku 1995. Umožňuje vzdělání ve všech vzdělávacích stupních, od předškolního vzdělávání (3 let) až po Diplomový program zakončený Mezinárodní maturitou IB. Žáci studují v trojjazyčném režimu, kde 50 % tvoří anglický jazyk a 25 procenty se na výuce podílí jak jazyk španělský, tak katalánský.

Jako jediná škola v Katalánsku nabízí všechny tři vzdělávací programy Mezinárodní maturity IB a pouze tato je akreditována Radou mezinárodních škol.

Instituce je obklopena působivým přírodním prostředím, tudíž ve svém programu propaguje oceňování přírody a respekt k naší planetě. Dalším kladem školy jsou skvělé výukové možnosti, sportovní vybavení a možnost ubytování v mezinárodní studentské rezidenci.

SEK Mezinárodní škola Alborán, Almería

Druhou nejmladší školou SEK vzdělávací skupiny je SEK Mezinárodní škola Alborán rozprostírající se ve španělské provincii Almería. Založena byla roku 1999.

I zde mohou žáci prostřednictvím třech vzdělávacích programů studovat na všech vzdělávacích stupních od jednoho roku do Mezinárodní maturity IB.

Škola vyniká svou neobvyklou polohou u moře. Stala se také výchozím bodem pro inovace v Andalusii.

SEK Mezinárodní škola Katar, Dauhá

Statusem nejnovější školy SEK vzdělávací skupiny se může od roku 2013 pyšnit SEK Mezinárodní škola Katar nacházející se v hlavním městě Dauhá.

Ve škole se užívá hlavně anglický jazyk, ale studenti mají přístup také ke studiu jazyka španělského a arabského jako jazyka doplňkového. V instituci se mísí žáci z 34 odlišných národností.

SEK Katar je IB světová škola, kde se vyučuje dle Primárního, Sekundárního i Diplomového vzdělávacího programu Mezinárodní maturity.

V příloze jsou k nahlédnutí oficiální názvy všech institucí a kontaktní údaje. (*SEK International Schools.*)

Chronologie zakládání SEK škol ukazuje, že Vzdělávací skupina SEK má ambice být rozšířená nejen v Evropě, ale i ve světě, což dokazuje založení poslední školy v Kataru v Asii.

Seznam mapuje výskyt všech SEK škol ve světě. Mohou ho využít například rodiče dětí se zájmem o výuku na těchto školách ke zjištění, jaká škola poskytuje vzdělávací škola program pro jejich dítě a jaká škola je nejvhodnější vzhledem ke svému zaměření. Soupis adres všech škol viz příloha č. 1.

3.3 IB program a jeho návaznost

Specifikem SEK škol je jejich kurikulum, které kombinuje národní a mezinárodní učební osnovy a které se výrazně liší od našeho českého. Jmenuje se International Baccalaureate (IB) a skládá se z dílčích částí Primary Years Programme (PYP), Middle Years Programme (MYP) a Diploma Programme (DP). Tyto programy prostupují čtyřmi stupni vzdělání a zaštiťují vzdělávání žáků a studentů od 3 do 18 let. (*SEK International Schools.*)

3.3.1 Stupně vzdělávání pokryté IB programem

V následující kapitole poukážeme na prostupnost programu IB všemi stupni vzdělání. V porovnání s jinými školami alternativního typu to lze považovat za něco neobvyklého, neboť málokterá alternativní škola umožňuje vzdělání žáků ve stejném duchu téměř od narození po maturitu, případně vysokou školu. Žáci se tedy vyhnou nepříjemnostem spojeným s přechodem z jednoho typu školy na jiný.

Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání následuje Primary Years Programme (PYP). Tento stupeň vzdělávání je určen dětem od 4 měsíců do 6 let věku a člení se na dvě etapy – první od 4 měsíců do 3 let a druhou od 3 do 6 let.

První etapa se zaměřuje na rozvoj španělského i anglického jazyka, získávání různorodých návyků nezbytných pro zdraví a spokojenost, zlepšování koordinace,

manipulativních dovedností a upevňování sociálních a emocionálních vztahů. Dále usiluje o pěstování kreativity, zájmu a zvědavosti v objevování nových záležitostí uvnitř i vně třídy a snaží se navodit bezpečné a kamarádké školní prostředí, kde jsou hra a emoce na prvním místě.

V druhé etapě se žáci učí již podle PYP a soustředí se na celkový rozvoj, schopnost dotazovat se a objevovat nejen ve třídě, ale i ve světě, který je obklopuje. Důraz je kladen také na výuku anglického jazyka. Díky učitelům, jimž je angličtina rodným jazykem, se žáci rychle ponoří do znalosti jazyka a jeho užívání. Žáci jsou stimulováni jak rozsáhlými vnitřními i venkovními učebními prostory, tak digitálními prostředky (iPady, interaktivní tabule) a jejich odbornou znalostí.

Primární vzdělávání

Primární vzdělávání se také řídí podle PYP. Snaží se své studenty holisticky rozvíjet vyučováním založeným na transdisciplinárních vztazích a získávat poznatky skrz probírané výukové celky jako Kdo jsme, Jak se organizujeme, Jak funguje svět. Učí se také orientovat se v místních a globálních problémech a jako v předškolním vzdělávání se snaží zdokonalovat schopnosti dotazování a objevování. Žáci jsou vedeni k získání kladného a nezávislého postoji k učení, k aktivitě a starostlivosti, k respektování sebe i ostatních lidí a stát se právoplatným členem v okolním světě.

Sekundární vzdělávání

Sekundární vzdělávání postupuje podle Middle Years programu. Studenti si prohlubují znalosti v různorodých předmětech a analyzují otázky lokálního i globálního charakteru.

Při výuce se využívá nejen akademických oborů, ale také transdisciplinárních vztahů, jež napomáhají chápat učivo komplexně z více úhlů pohledu a propojit ho se životem. Tento stupeň chce vychovat kreativní, kritické a hloubavé myslitele, zatímco žáky povzbuzuje k tomu, aby byli pečující, otevření novým názorům, aktivní a schopni poradit si s problémy.

Diplomové vzdělávání

Cílem této úrovně vzdělávání je povýšit studenty na intelektuálně a osobnostně zralé osobnosti s velkou mírou znalostí a dovedností důležitých pro společenský, aktivní, zodpovědný život a přístupem k vysokoškolskému vzdělání. Studium zajišťuje prosazování solidarity, mezikulturní porozumění a respekt k odlišným stanoviskům ostatních lidí. Toto vzdělávání se realizuje za pomoci Diploma Programme.

Ve všech SEK školách si mohou studenti vybrat, zda budou skládat španělskou maturitní zkoušku v různých podobách nebo chtějí absolvovat mezinárodní maturitu IB s důrazem na vzdělávání pro úspěšný vstup na univerzitu. Mezinárodní maturita IB se skládá ze šesti předmětů, vlastního výzkumu studenta, průběhu reflexe znalostí a aktivit zaměřených na tvořivost a služby ostatním.

Program je hodnocen mezinárodními pedagogy, v současné době se těší nejvyšší úrovni akademické prestiže a usnadňuje přístup na nejlepší univerzity. (*SEK International Schools.*)

3.3.2 Úrovně IB programu

Mezinárodní organizace bakalaureátu (IB) nabízí mezinárodní výukové programy pro komunitu prestižních škol po celém světě. Byla založena v Ženevě roku 1968 v místě stávajícího sídla.

Posláním těchto programů je přispět k rozvoji intelektuálních, osobních, emočních a sociálních dovedností studentů nezbytných pro život, učení se a práci v čím dál tím více globalizovanějším světě. (*Bilingual and International: International Baccalaureate.*)

Snaží se produkovat mladé lidi, kteří pomáhají vytvářet lepší a mírumilovný svět prostřednictvím mezikulturního porozumění a respektu k ostatním. Za tímto účelem organizace spolupracuje se školami, vládami a mezinárodními organizacemi, aby vyvíjely podnětné programy mezinárodního vzdělávání a rigorózního hodnocení. Tyto programy povzbuzují studenty na celém světě, aby se staly aktivními, soucitnými a celý život se učícími lidmi, kteří rozumí jiným lidem a přijímají je s jejich rozdíly. (*The IB Primary Years Programme: Education for a better world.*)

Tato komunita zahrnuje 800 000 studentů ve věku od 3 do 18 let a více než 3 000 škol ve 138 zemích. Důležitou informací je také to, že mezinárodní diplomový program uznává více než 2 400 univerzit po celém světě.

Všechny akreditované IB školy podléhají důkladnému a velmi přísnému hodnocení, které se zaměřuje zejména na kvalitu vzdělání.

Mise IB je vystižena **IB profilem studenta**. Profil uvádí hlavní zásady IB studenta, které jsou realizovány prostřednictvím specifických úkonů a zasazeny do 21. století. Poskytuje dlouhodobou vizi vzdělávání. Je to vlastně takový soubor ideálů, který může inspirovat, motivovat a soustředit práci škol a učitelů a sjednotit je společným záměrem.

Studenti IB se snaží být:

- tazatelé,
- erudovaní,
- myslitelé,
- komunikátoři,
- zásadoví,
- otevření novým názorům,
- starostliví,
- připraveni riskovat,
- vyrovnání,
- schopni sebereflexe.

Primary Years Programme

Primary Years Programme je učební rámec pro žáky od 3 do 12 let. Pro potřeby naší práce budeme užívat překladu IB program primárního vzdělávání.

Program usiluje o celkový vývoj dítěte jako tazatele a to jak ve třídě, tak v okolním světě. Je definován šesti transdisciplinárními tématy globálního významu. Patří sem témata: Kdo

jsme, Kde jsme v prostoru a čase, Jak se vyjadřujeme, Jak funguje svět, Jak se organizujeme a Sdílení planety.

Tato témata jsou zkoumána pomocí znalostí a dovedností získaných ze šesti vyučovaných předmětů vyučovaných na IB školách, kterými jsou: jazyk; matematika; přírodní vědy; společenské vědy; umění; osobní, sociální a tělesná výchova. Vše se odehrává tak, že studium žáků je založené na dotazování/zjišťování. Schéma PYP programu viz příloha č. 2.

Middle Years Programme

Kurikulum adresované studentům ve věku od 11 do 16 let se nazývá Middle Years Programme, volně přeloženo IB program sekundárního vzdělávání.

Studenty povzbuzuje, aby se stali tvůrčí, kritičtí a hloubaví myslitelé, vyzdvihuje intelektuální výzvy a propojení tradičních předmětů se skutečným světem.

Program je tvořen osmi skupinami předmětů integrovanými do pěti oblastí interakce, které zahrnují rámec pro disciplinární a interdisciplinární učení.

Studenti studují mateřský jazyk, druhý cizí jazyk (angličtinu), humanitní vědy, přírodní vědy, matematiku, umění, tělesnou výchovu a techniku. V posledním ročníku programu se očekává, že předloží osobně vytvořený projekt, jež jim umožní předvést své znalosti a dovednosti získané v prvním roce. (*Bilingual and International: International Baccalaureate, 2018*)

Ráz programu je vyjádřen třemi základními pojmy podporujícími každou oblast učebních osnov a posilující ji:

- Interkulturní uvědomění
- Holistické učení
- Komunikace

Pozornost učitelů při realizaci plánu je soustředěna na učení a vyučování v kontextu, porozumění pojmům, přístupech k učení, komunitní službě, jazyce a identitě. (*The IB Primary Years Programme: Education for a better world.*) Schéma PYP programu viz příloha č. 3.

Diploma Programme

Program s celkovým názvem The International Baccalaureate Diploma Programme připravuje studenty od 15 do 19 let na to, aby pochopili potřebu učit se kritickému myšlení a osvojit si mezinárodní způsob myšlení. V práci ho dále budeme označovat českým ekvivalentem IB program diplomového vzdělávání.

Jedná se o důkladně promyšlený a vyvážený program trvající 2 roky a zakončený závěrečnými zkouškami. Studenti mohou studovat a absolvovat zkoušky v angličtině, francouzštině nebo španělštině. Nepochybně je také vynikající přípravou na univerzitní i dospělý život a je široce uznávaný univerzitami na celém světě.

Studenti se učí šesti předmětům na vysoké nebo standardní úrovni. Vysoká úroveň znamená 240 učebních hodin, pro standardní úroveň je vyžadováno 150 vyučovacích hodin. Je zde stanoveno pravidlo, že si student musí vybrat minimálně 3 a ne více než 4 předměty, které bude studovat na vyšší úrovni. Ostatními předměty se bude automaticky zabývat na standardní úrovni.

Každý si musí zvolit jeden předmět z každé z pěti skupin (1 – 5), což zajišťuje širší znalosti a porozumění v primárním jazyce, dalších jazycích, společenských vědách, experimentálních vědách a matematice. Šestý předmět může být ze skupiny 6 (Umění) nebo kterékoli jiné skupiny.

První skupina se věnuje studiu jazyka a literatury, druhá osvojení jazyka, třetí se zabývá jednotlivci a společnostmi, čtvrtá nabízí výběr z věd, pátou tvoří matematické předměty a šestá se zaměřuje na umění.

Program také obsahuje tři komponenty tvořící společné jádro – odborná esej; teorie vědění; kreativita, akce a služba. Jejich cílem je rozšířit zkušenosti studentů v oblasti vzdělávání a povzbudit je, aby své znalosti a porozumění uplatňovali v praxi. (*Bilingual and International: International Baccalaureate.*) Schéma PYP programu viz příloha č. 4.

3.4 IB školy v České republice

Školy následující IB program se nacházejí v České republice, avšak nejsou zde dosud rozšířeny všechny vzdělávací úrovně IB. Primary Years Programme se zde nevyužívá v žádné ze škol. (*Czech Republic. International Education: International Baccalaureate, 2018*)

Middle Years Programme se vyučuje na jediné české škole, na soukromém osmiletém gymnáziu - Mezinárodním gymnáziu v Ostravě (The Ostrava International School). IB školou se stalo v dubnu roku 2011. Je možné zde studovat také Diploma Programme, který navazuje na Middle Years Programme. (*The Ostrava International School. International Education: International Baccalaureate, 2018*)

Toto studium však není levnou záležitostí. Školné pro jednoho žáka na rok činí zpravidla 74 500 Kč, v septimě a oktávě osmiletého gymnázia, kde se realizuje IB Diploma Programme, cena stoupá na 90 800 Kč. (*Školné. 1st International School of Ostrava.*)

Nejvíce zastoupeným programem je u nás Diploma Programme vyučovaný na třinácti školách. Jedná se o Carlsbad International School; International School of Brno; International School of Prague, s.r.o.; OPEN GATE – gymnázium a základní škola, s.r.o.; PORG OSTRAVA; PORG gymnázium a základní škola, o.p.s.; Park Lane Interational School; Riverside School Prague; Soukromé osmileté gymnázium DINO-HIGH SCHOOL, s.r.o.; The English College in Prague – Anglické gymnázium; The Prague British School a již zmiňované The Ostrava International School. (*Find an IB World School. International Education: International Baccalaureate.*)

Pro naše školství je tedy výzvou zakládat další školy řídicí se IB programem, zejména Primary Years Programem a Middle Years Programem. Pokud by k tomu však nedošlo, určitě by bylo dobré zařadit některé myšlenky a postoje vzdělávacího programu do běžných škol. Za efektivní bychom mohli považovat například zařazení kritického myšlení, interkulturního uvědomění do výuky nebo více komunikace a další.

4 Škola SEK El Castillo – práce a organizace prvního stupně

V této kapitole se budeme podrobněji věnovat Mezinárodní základní škole SEK El Castillo, druhé nejstarší škole založené Vzdělávací skupinou SEK. Škola se nachází v exkluzivní rezidenční oblasti Villafranca del Castillo na severozápadě hlavního města Španělska – Madridu. (*Linguistic and Cultural Immersion in Spain: Secondary School Abroad.*)

Pozemky školy se rozprostírají na 65 000 metrech čtverečných, z toho 22 000 m² zaujímají dvoupodlažní školní budovy (viz příloha č. 5). Každá z nich je určena pro jinou vzdělávací úroveň. (*International School SEK – El Castillo*)

Škola může být hrdá na adjektiva jako soukromá, denominační vzhledem k náboženskému směru, nezávislá, koedukační a hlavně bilingvní. Žáci studují španělský a anglický jazyk, ale mají možnost zabývat se také francouzštinou, němčinou nebo mandarínskou čínštinou. Nyní je ředitelem školy Nicholas Hardcastle. (*The School: SEK El Castillo, 2018*)

4.1 První stupeň školy

4.1.1 Kurikulum školy

I tato škola se řídí již zmiňovaným Primary Years Programem, což je kurikulum rozdělené do tří částí – psané kurikulum, vyučované kurikulum a hodnotící kurikula. Snaží se vést žáky k aktivní účasti na celoživotní cestě objevování a učení.

Psané kurikulum

Psané kurikulum vychází z otázky „Co se chceme naučit?“ Hledá rovnováhu mezi získáváním základních znalostí a dovedností, rozvíjením abstraktního myšlení, přijímáním pozitivních postojů a vykazováním odpovědného jednání.

Žáci se zabývají různými oblastmi z výše jmenovaných předmětů učebních osnov prostřednictvím transdisciplinárních témat, čímž překračují hranice tradičních předmětů a učí se chápat vztahy a souvislosti. (*Bilingual and International: International Baccalaureate, 2018*)

Transdisciplinární témata:

Kdo jsme – Téma se zaobírá přírodou; vírou a hodnotami; osobním, fyzickým, duševním, sociálním a duchovním zdravím; lidskými vztahy zahrnujícími rodinu, kamarády, komunitu a kulturu; právy a povinnostmi a otázkou, co znamená být člověkem.

Kde jsme v prostoru a čase – Prostřednictvím tématu se žáci učí orientovat se v prostoru a čase, probírají osobní historii; domovy a cesty; migraci lidstva; vztahy a provázanost jednotlivců a civilizací z místní i globální perspektivy.

Jak se vyjadřujeme – Téma vyšetřuje způsoby, jakými vyjadřujeme nápady, pocity, přesvědčení a hodnoty; kterými objevujeme přírodu a kulturu; kterými užíváme a rozšiřujeme naši kreativitu a oceňujeme krásno.

Jak funguje svět – V tomto tématu žáci bádají nad tím, jak funguje přírodní svět, jakými se řídí zákony; jaká je interakce mezi fyzickým a biologickým přírodním světem a lidskou společností; k čemu lidé užívají své chápání vědeckých principů a jaký je dopad vědeckého a technologického pokroku na společnost a životní prostředí.

Jak se organizujeme – Téma prozkoumává vzájemnou provázanost systémů vytvořených člověkem a společností; strukturu a funkci organizací; společenské rozhodování; hospodářskou činnost a její vliv na lidstvo a životní prostředí.

Sdílení planety – Díky zařazení tohoto tématu do výuky žáci zjišťují informace o právech a povinnostech lidí v boji o neobnovitelné zdroje surovin; o společenských a vztazích mezi nimi i mimo ně; o přístupu k rovným příležitostem; míru a řešení konfliktů. (*The IB Primary Years Programme: Education for a better world.*)

Žáci se učí o globálně významných záležitostech v kontextu jednotek bodů studijního zájmu, přičemž každá z nich se zabývá ústřední myšlenkou relevantní konkrétnímu transdisciplinárnímu tématu. Linie šetření jsou určeny k prozkoumávání rozsahu ústřední myšlenky každé jednotky. Tato šetření jsou podstatná, hloubková a trvají obvykle několik týdnů. (*The Written Curriculum: What do we want to learn?*)

Co se týče kontextu těchto témat v našem školství, nejvíce se blíží průřezovým tématům stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Průřezová témata jsou definována jako okruhy, jež se týkají aktuálních problémů v současném světě a zařazují se do základního vzdělávání.

V současné době sem patří: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Některá z průřezových témat by mohla dokonce korespondovat s transdisciplinárními tématy SEK škol. Téma *Kdo jsme* částečně odpovídá Osobnostní a sociální výchově. *Sdílení planety* se vztahuje k podobným záležitostem jako Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Téma *Jak se organizujeme* se dotýká životního prostředí stejně jako průřezové téma Environmentální výchova a obor *Kde jsme v prostoru a čase* zkoumá vztahy a provázanost jednotlivců a civilizací z místní i globální perspektivy, podobně jako Multikulturní výchova.

Vyučované kurikulum

Hlavní myšlenkou vyučovaného kurikula jsou odpovědi na otázku „Jaký je nejlepší způsob učení?“ Ve své podstatě je vyučované kurikulum psané kurikulum v akci. Zastává názor, že teorie a praxe jsou nerozlučně spjaty.

V PYP je vyučované kurikulum součástí toho, co kontinuum IB programů nazývá **přístupy k vyučování**. Posiluje pedagogiku autentického učení, která je založená na strukturovaném účelném dotazování, je konceptuálně řízená a aktivně zapojuje studenty do vlastního učení. PYP věří, že to je způsob, jakým se studenti učí nejlépe a úlohou učitelů je v tom žáky podpořit.

Tato část kurikula se dotýká také **přístupů k učení**, někdy označovaných jako transdisciplinární dovednosti v PYP. Jejich vrcholným záměrem v celém kontinuu IB je rozvíjet seberegulaci studentů (tj. být schopný sebeorganizace, sebeřízení a nezávislosti) v procesu učení.

Záměrná aplikace přístupů k výuce a učení posiluje holistický zážitek zaměřený nejen na kognitivní vývoj studentů, ale i na stránku emocionální, sociální a na fyzickou pohodu. (*The Taught Curriculum: How best will we learn?*)

Hodnotící kurikulum

Základem hodnotícího kurikula je otázka „Jak zjistíme, co jsme se naučili?“ Definuje, co studenti znají, čemu rozumí, co mohou dělat a hodnotit v různých stupních procesu vyučování a učení. Klade důraz na úzké propojení učení a hodnocení. Není tedy překvapivé, že posouzení procesu a výsledku zjišťování informací je jedním z hlavních cílů.

Hodnocení je v PYP poskytováno za účelem poskytnutí zpětné vazby studentům, rodičům a učitelům; vymezení toho, co student ví o světě a chápe na něm; diferencování výuky a učení; sledování vývoje studentů dle atributů profilu studentů IB a v neposlední řadě za účelem sledovat účinnosti programu.

V podstatě existují dva typy hodnocení v PYP, z nichž každá má specifickou funkci:

Formativní hodnocení je zakotveno ve vyučovacím a učebním procesu, a proto se s ním setkáváme v každodenní rutině třídy. Jeho cílem je podporovat studenty, aby se lépe učili a aby učitelům pomáhali plánovat další fáze výuky.

Souhrnné hodnocení probíhá na konci procesu výuky a učení a poskytuje studentům příležitost ukázat, co se naučili. Účelem tohoto hodnocení je poskytnout učitelům, studentům a rodičům jasný, důkazný přehled o tom, jak student chápe učivo v určitém časovém okamžiku.

Při hodnocení učitel zvažuje, zda se povaha dotazů žáka časem vyvíjí k hlubším a uvědomuje si tak, že skutečné problémy vyžadují řešení založená na integraci znalostí z několika oblastí. Zjišťuje, zda je schopen najít řešení problému nezávisle na ostatních nebo i ve spolupráci s nimi. Pokud učitel posoudí tyto body, může pak efektivněji plánovat proces výuky. (*The Assessed Curriculum: How will we know what we have learned?*)

4.2 Personální obsazení a žáci

Jak vyplynulo z rozhovoru s paní učitelkou Janet Timms, který jsem s ní uskutečnila dne 24. 11. 2016 v době mé praxe na škole SEK El Castillo, na 1. stupni školy je zaměstnáno 26 učitelů, z toho 8 mužů. Z celkového počtu vyučujících je 16 učitelů třídních („tutoři“), 6 vede pouze hodiny tělesné výchovy a další mají na starosti specifické předměty jako hudební výchovu, praktické činnosti, šachy nebo informační technologie.

Většina učitelů pochází ze Španělska, ale působí zde také učitelé např. z Maďarska, Kanady a Irska. Průměrný věk vyučujících činí 35 let. Ve třídách zpravidla pomáhají také praktikantky z různých zemí (Řecko, Maďarsko, Velká Británie, Slovensko,..).

V instituci mohou být zaměstnání pedagogové, kteří mají vystudovanou pedagogickou specializaci, jež je převážně Učitelství pro 1. stupeň základních škol.

Co se týče žáků, nastupují do první třídy ve věku pěti nebo šesti let. První stupeň školy se skládá ze dvou prvních a druhých tříd, třech třetích, čtvrtých, pátých a šestých tříd. Můžeme si tedy povšimnout, že první stupeň je zakončen 6. ročníkem, což je od našeho systému odlišné. V každé třídě je průměrně 22 žáků, maximum je 28. (*Rozhovor s Janet Timms realizovaný dne 24. 11. 2016.*)

4.2.1 Uniformy žáků

Povinností každého žáka je nosit uniformu. Uniformy se dělí na podzimní/zimní a ty určené na jaro/léto. Nosí je dokonce i v mateřské škole. Pouze studenti druhého ročníku diplomového programu mají výjimku.

Pro koncept školy je nošení uniforem důležité, neboť to podporuje pozitivní klima ve škole. Toto pravidlo je natolik uznáváno, že žák, který na sobě nemá plnohodnotnou školní uniformu, nebude vpuštěn do areálu školy.

Uniformy pro děti od jednoho do tří let se skládají z modré teplákové soupravy, bílé polokošile a bílých tenisek bez tkaniček. Na jaře a v létě nosí děti krátké kalhoty, bílé polokošile a opět bílé tenisky.

Ve věku od 3 let do prvního roku Diplomového programu se uniforma nemění. Rozlišuje se však již uniforma pro dívky a pro chlapce. Uniforma pro dívky zahrnuje kostkovanou sukni, bílou halenku, bílou polokošili na jaro a léto, tmavomodrý svetřík s výstřihem u krku do V, modré ponožky nebo podkolenky, modré nebo černé boty a černý nebo tmavomodrý kabát.

Chlapci si musí zaopatřit šedé kalhoty, bílou košili, bílou polokošili pro jarní a letní období, tmavomodrý lehký svetr s výstřihem do V, modré sako se znakem SEK na náprsní kapse (povinné od 1. ročníku), kravatu, tmavomodré ponožky, modré nebo černé boty, modrý nebo černý pásek a tmavomodrý nebo černý kabát. Ukázka uniforem viz příloha č. 6.

Na tělesnou výchovu se žáci převlékají do speciální sportovní uniformy. Pro děti v mateřské škole sestává z bílých tenisek, jednodílných plavek a koupací čepice a pro žáky od 6 let je složen z teplákové soupravy, šortek, trička s krátkým rukávem, bílých tenisek a ponožek stejné barvy, jednodílných plavek a koupací čepice. (*General Information: Admissions, 2016*)

4.3 Organizace školy

4.3.1 Doba vyučování

Výuka ve škole probíhá běžně od pondělí do pátku, ale v porovnání s Českou republikou začíná později — v 9.30 hod. a končí déle – až v 17.30 hod., a to i v první třídě. V průběhu dne žáci dostávají od školy svačinu, nápoje i oběd.

Pro žáky předškolního vzdělávání je zde zřízen dětský klub, který je provozován ráno od 7.30 hod. do 9.30 hod. a v odpoledních hodinách od 17.30 do 19.00. Navštěvovat klub mohou ještě také žáci prvního nebo druhého ročníku primární školy. (*International School SEK – El Castillo.*)

4.3.2 Rozvrh hodin

Z rozhovoru s panem učitelem Robertem Martínezem, který proběhl dne 23. 11. 2016, jsem zjistila, jak funguje rozvrh třídy na škole. Je naprosto odlišný od našeho klasického českého. Nejsou v něm napsány předměty jako matematika, anglický jazyk atd., ale je zde pouze naznačená doba výuky, během které se probíhají transdisciplinární aktivity v kmenových třídách. Pokud je políčko v rozvrhu vyplněno, znamená to výuku daného předmětu (hudební výchova, pracovní činnosti, tělesná výchova,..) ve specializované třídě.

Příklad rozvrhu hodin 4. ročníku (celý rozvrh viz příloha č. 7):

9.30–11.00 h	Výuka
11.00–11.30 h	Přestávka
11.30–13.30 h	Výuka
13.00–14.00 h	Pauza na oběd

14.00–16.00 h	Výuka
16.00–16.30 h	Přestávka
16.30–17.30 h	Výuka

Během velké přestávky musí být žáci mimo školu pod dozorem některých učitelů a dalších pracovníků. Škola je tehdy zavřená, a pokud chce jít nějaký žák dovnitř, musí vysvětlit důvod.

Venku tráví děti přestávky bez ohledu na počasí, i v chladnějších dnech. Jedině, když je počasí velmi nepříznivé, je pro žáky vymyšlen náhradní program uvnitř školy. Za normálních okolností mohou děti v průběhu volna využívat sportovní náčiní a vybavení nebo tvořivé knihy. *(Rozhovor s Robertem Martínezem realizovaný dne 23. 11. 2016.)*

4.3.3 Realizace bilingvismu

V první kapitole jsme se již s pojmem bilingvismus seznámili a nyní si objasníme, jak je uplatňován na prvním stupni. Bilingvní výuka se realizuje tak, že jeden den se žáci učí v angličtině a následující den ve španělštině. Od 5. třídy se však přidává třetí jazyk a to němčina, francouzština nebo mandarínská čínština.

S autentickým bilingvismem škola začíná už od mateřské školy a rozvíjí ho až do maturity. Žáci vždy tvoří dvě skupiny, které se spolu střídají a každá se v jeden den učí jiným jazykem, aby se jim nepřekrýval rozvrh. Vyučující učitelé jsou zpravidla rodilí nebo bilingvní mluvčí. *(Rozhovor s Janet Timms realizovaný dne 24. 11. 2016.)*

Struktura předmětů jednotlivých skupin během týdne:

Týden 1	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
Třída A	AJ	ŠJ	AJ	ŠJ	AJ
Třída B	ŠJ	AJ	ŠJ	AJ	ŠJ

Tab. 1. Autentický bilingvismus – týden 1

Týden 1	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
Třída A	ŠJ	AJ	ŠJ	AJ	ŠJ
Třída B	AJ	ŠJ	AJ	ŠJ	AJ

Tab. 2. Autentický bilingvismus – týden 2

Jak jsme již zmiňovali v první kapitole, je zde snaha alespoň o částečnou kompetentnost ve druhém jazyce, což je rozdílem oproti výuce cizích jazyků na českých školách. Zde učitelé zpravidla kladou velký důraz na formu jazyka, tedy abychom měli správně gramatiku, správný pravopis a to vede ke zvýšeným obavám při komunikaci. Značná část studentů cizího jazyka se pak bojí mluvit, bojí se chybovat nebo dokonce k jazyku získají nechut'.

Výhodou školy jsou také rodilí mluvčí, kteří mohou svůj jazyk přirozeně a bez chyb předávat dalším generacím.

4.3.4 Užití informačních technologií ve výuce

Dalším specifikem školy je časté užívání technologií ve výuce. Instituce SEK se totiž snaží držet krok s novými technologiemi a poskytovat studentům ty nejnovější z nich. Umožňují vytvářet autentické online komunity, které využívají studenti a učitelé ke každodenní práci ve třídě.

Jako první španělská organizace podepsala Vzdělávací skupina SEK dohodu o spolupráci se společností Microsoft, již umožnila studentům a učitelům používat platformu pro komunikaci a spolupráci Live@Edu, která poskytuje řadu online aplikací, jež má k dispozici celá vzdělávací komunita. Tento prostor studenti užívají pro akademické a výukové účely. Používají prostředky jako Windows Live Messenger – nástroj pro rychlé zasílání zpráv, Windows Live SkyDrive – online systém ukládání souborů, který lze sdílet s jinými uživateli a Windows Live Spaces – aplikace, kterou pro vytváření blogů.

Od roku 2003 propagovala SEK El Castillo využití interaktivních tabulí ve výuce. Díky přínosu, kterým pro výuku byly, jsou dnes instalovány do všech učeben a hojně využívány. (*International School SEK – El Castillo.*) Učitelé na nich promítají nové učivo, dělají různé aktivity, procvičují, demonstrují videa, obrázky nebo grafy.

V průběhu výuky žáci pracují také s tablety nebo notebooky (ukázka viz příloha č. 8 a 9). Na tabletech plní například online kvízy ve skupinách, notebooky jim pomáhají v momentech

zjišťování, když studují nové téma. Škola totiž disponuje vlastním blogem, kde zveřejňuje vzdělávací dokumenty pro své žáky.

Žákům není cizí ani vytváření prezentací v programu PowerPoint. V některých ročnících notebooky používají kvůli čtecímu programu Raz-Kids pro různé úrovně angličtiny, kde si děti poslechnou knížku, učí se ji číst a nakonec vyplňují kvíz, jak textu porozuměly. Je tam i možnost hraní krátkých her. Ve starších ročnících čtou e-books, které pomocí kvízů žákovi dávají informaci, jak dobře knížce rozuměl, hodnotí jeho odpovědi a dostává body za správně zodpovězené otázky a přečtené knihy.

4.3.5 Služby poskytované školou

Škola poskytuje svým žákům celou řadu služeb vysoké kvality. Zajišťuje **transport žáků** do školy a ze školy na devatenácti trasách soukromých autobusů. V každém autobuse dohlíží vždy jeden pedagog. Trasy mohou být dle požadavků pozměněny po domluvě s koordinátorem školní dopravy.

Dopravní službu mohou využívat žáci od tří let výše. Na dopravě se podílejí vlastní autobusy školy nebo další poskytovatelé školní dopravy, kteří zaručují nejvyšší kvalitu a bezpečnostní standardy. Všechna místa v autobusech jsou zajištěna bezpečnostními pásy.

Trasy se vytvoří vždy na začátku školního roku. Rodiče dětí využívajících službu obdrží na začátku prosince přepravní průkaz, kde je zapsáno číslo trasy, zastávka a čas vyzvednutí spolu s časem návratu. Fotografie školních autobusů viz příloha č. 10.

Dalším servisem, který škola provádí, je **školní stravování**. Jídlo je připravováno a vařeno přímo ve školní kuchyni. Bere se zde ohled i na speciální stravovací potřeby. Je vytvořen jídelníček pro žáky s alergiemi, celiakií, potravinovou intolerancí nebo s dalšími neobvyklými potřebami. Příklad typického oběda ve školní jídelně viz příloha č. 11.

Jídelní lístky jsou zveřejňovány každé tři měsíce a obsahují také doporučení, co je vhodné daný den večeřet. Tento servis je povinný pro všechny žáky všech věkových skupin.

Učitelé v jídelně dohlízejí na utváření dobrých stravovacích návyků a vhodného způsobu stravování.

Významnou službou je také **služba lékařská**. Ve škole je po celou dobu vyučování přítomen lékař a zdravotní sestra. V případě potřeby poskytují první pomoc a konají také roční

preventivní prohlídky, které musí rodiče dítěte odsouhlasit v předem zasláném registračním formuláři.

Důležitou roli ve škole hraje také **oddělení pedagogické psychologie a poradenství**. Na oddělení pracují specializovaní odborníci, kteří vyšetřují žáky s obtížemi v učení, určují jejich diagnostiku a koordinují činnost učitelů s těmito žáky. Zpracovávají zprávy pro rodiče a učitele o vývoji a pokrocích studentů.

Skupina odborníků také vytváří programy pro nadané žáky k uspokojení jejich potřeb a plní poradenskou funkci pro žáky Diplomových programů v souvislosti s výběrem univerzit a odbornou přípravou na národní i mezinárodní úrovni.

V neposlední řadě škola nabízí také tzv. **třídu pro rodiče**, což je formativní školení pro matky, otce a příbuzné, kteří mají přímou odpovědnost za děti a dospívající nebo dobrovolné SEK **školní pojištění**. (*Services: SEK El Castillo.*)

Tyto služby jsou pro rodiče dětí navštěvujících školu velkou výhodou a pro školu značnou předností. Pokud žáci bydlí daleko od školy, využijí školní autobusy; nemusí se obávat, že pokud se jejich dítěti něco stane, nebude o něj dostatečně postaráno a pokud má jejich dítě neobvyklé stravovací potřeby, pro školní jídelnu není uzpůsobení jídelníčku problém. Zde vidíme, že se mají české školy ještě v mnohém co učit. Zavedení alespoň některých služeb by rodiče i děti jistě velice ocenili i v České republice.

4.4 Vybavení školy

4.4.1 Výukové prostory a sportoviště

Výukové prostory jsou vybaveny nejnovějšími inovativními pomůckami a prostředky pro interaktivní výuku jako interaktivními tabulemi, tablety, přenosnými počítači, elektronickými knihami, bezdrátovou internetovou sítí Wi-Fi nebo sítí s virtuálními médii.

Škola disponuje víceúčelovými sportovní halou na fotbal, házenou, volejbal, basketbal, džudo, místnostmi pro psychomotorické aktivity, taekwondo, bruslení, tanec, divadlo a vyhřívaným plaveckým bazénem. V areálu jsou umístěna hřiště pro děti z mateřské školy, ale také víceúčelová sportovní hřiště na házenou, tenis, plážový volejbal. Fotografie venkovního sportovního hřiště a sportovní haly viz příloha č. 12 a 13.

Velkou motivací při vyšetřování, experimentování a osvojování vědomostí žáků jsou SEK chytré učebny, které přispívají také k rozvoji spolupráce, kritického myšlení a spolupráce. Patří mezi ně fyzické, chemické nebo biologické laboratoře, odborné učebny na hudební výchovu, výtvarnou výchovu a sochařství, robotická třída, multimediální třída, malířský ateliér, konferenční místnost a knihovna. (*Learning spaces: SEK El Castillo.*) Příklady odborných učeben viz přílohy č. 14, 15, 16, 17, knihovna – příloha č. 18.

4.4.2 Vybavení třídy a učitelský salonek

Třídy jsou ve škole v porovnání s našimi velmi otevřené. Často nemají dveře, stěny mezi třídami jsou zpravidla vyrobeny ze skla a ve vnějších stěnách jsou zabudována velká okna. Vše je barevné s dostatkem přirozeného světla, ale doplňuje ho samozřejmě i to umělé.

Žádné dvě třídy nejsou úplně totožné, avšak mají mnohé společné. Židličky a stolečky jsou uspořádány do skupin, kterou tvoří okolo 5 žáků. To umožňuje snadný pohyb po třídě a flexibilní spolupráci s vrstevníky.

Když vstoupíte do třídy v SEK El Castillo škole, měli byste vidět prostředí oslavující mezinárodní porozumění, odlišnosti mezi studenty a jejich mateřské jazyky. Měla by tam být evidence druhého jazyka (např. na cedulkách s nápisy – psáno v angličtině i španělštině).

PYP třída by měla mít na stěně vyvěšena nejdůležitější pravidla třídy, která vymysleli žáci při chytrém směřování učitele. Měla by souviset s podporou dobrého chování.

Nechybí ani vystavení klíčových pojmů profilu studenta IB, tedy k čemu mají žáci směřovat, všech šesti transdisciplinárních témat a mělo by být patrná snaha učitele a žáků zjišťovat a vyšetřovat zadané úkoly. Často můžeme spatřit práce studentů týkající se tématu, které právě studují.

Třída disponuje literárně bohatým prostředím obsahujícím beletrii i populárně naučnou literaturu.

Další neopomenutelnou věcí ve třídě je plakát s PYP cyklem akce demonstrující studentům, že si mají vybrat, činit a uvědomovat si své vlastní učení. Na studentech je často viditelná zvědavost a nadšení, které dokládají kladením otázek a domáháním se nových vědomostí.

PYP třída je speciální místo, kde jsou učitelé a žáci nadšení z objevování vědomostí a zjišťování jejich významu. Obrázky třídy viz přílohy č. 19, 20, 21, 22.

Velký rozdíl vykazuje také prostor pro učitele. Vyučující zde totiž nemají žádné kabinety. Sdílí pouze učitelský salonek, kde se mohou o přestávkách společně scházet. Je vybaven sedačkami, křesly, židlemi a stoly, které využívají při odpočinku a občerstvování. (*IB PYP Classroom, 2011*) Obrázky salonku učitelů viz přílohy č. 23 a 24.

4.4.3 Rezidence

Velkou výhodou pro studenty z daleka nebo dokonce jiných zemí je umístění dvou mezinárodních studentských rezidencí v areálu školy. Jsou určeny pro studenty od 10 do 18 let. V první z nich je ubytováno 80 dívek a druhou obývá 120 chlapců. Fotografie rezidence viz příloha č. 25.

Internátní žáci pocházejí z více než deseti různých zemí. Mísí se zde tedy odlišné komunity a národy. Tato kulturní výměna přispívá k uznání odlišností, akceptaci a vzájemnému respektu.

Budovy jsou opatřeny všemi službami potřebnými pro pohodlné bydlení (vrátnice, prádelna, doprava, lékař, zařízení pro trávení volného času).

Příjemnou náplní jsou pro studenty také volnočasové a rekreační aktivity jako výlety, kulturní akce nebo soutěže. V rezidencích také žijí studenti vynikající ve sportu a mají nastaven specifický program doplněn o sporty jako plavání, tenis, basketbal, šerm, jízda na koni a další. (*Residence: Initial Information.*)

EMPIRICKÁ ČÁST

5 Kvalitativní výzkum

V praktické části bakalářské práce budeme vycházet z kvalitativního výzkumu. Výzkum se zabývá učiteli prvního stupně na Mezinárodní bilingvní škole SEK El Castillo a mimo jiné také zkoumá, jakým způsobem naplňují ve výuce myšlenková východiska školy jako je globální výchova, multikulturní výchova a inkluzivní vzdělávání. V rámci výzkumu proběhly čtyři rozhovory s pedagogy vyučujícími v současné době na škole SEK El Castillo, na základě kterých se snažíme přiblížit specifika práce učitelů na této škole, jejich přístup k dětem a zjistit, jak školu hodnotí.

Následující část budeme věnovat cílům práce a výzkumným otázkám. Přiblížíme si také zvolenou výzkumnou metodu, konkrétní metody sběru dat a představíme si výzkumný vzorek. Poté budeme získaná data analyzovat a interpretovat a nakonec dojde k vyvození konkrétních závěrů.

5.1 Metodologie výzkumu

Důležitým bodem na začátku výzkumu bylo vytyčit si jeho cíle. Postupovala jsem podle publikace Švaříčka a Šed'ové (2014), kteří rozlišují tři kategorie cílů – cíle intelektuální, praktické a personální.

- **Cíl intelektuální**

Cílem je zjistit motivační faktory učitelů, které přispěly k ucházení se o místo ve škole, poukázat na to, jak funguje interakce mezi učitelem, žákem a rodiči, jaké jsou ve škole podmínky, jaké způsoby hodnocení učitelé využívají a jak přistupují k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

- **Cíl praktický**

Informace z výzkumu mohou být inspirací pro učitele běžných základních škol i v České republice, neboť se z nich dozvídají o možnostech rozvoje kompetencí,

nových metodách a inovativním způsobu výuky, z něhož by se daly některé prvky vhodně začlenit do našeho vzdělávacího systému a být pro žáky přínosem do života.

- **Cíl individuální:**

I pro mě samotnou má výzkum podobný dopad jako cíl praktický. Studuji totiž také obor Učitelství pro 1. stupeň základních škol a doufám, že se mi v budoucnu do výuky podaří zařazovat inovativní prvky školy a přispět tak k větší efektivnosti našeho školství.

Dále jsme si vytyčili výzkumný problém, kterým jsou specifika práce učitele prvního stupně na Mezinárodní bilingvní škole SEK El Castillo v Madridu, ve Španělsku a další specifické výzkumné otázky. Vzhledem k výzkumnému problému jsme určili výzkumnou otázku, která zní: **Jaká jsou specifika práce učitele 1. stupně na Mezinárodní bilingvní škole SEK El Castillo?**

Specifické výzkumné otázky:

Jaká je motivace učitele pracovat ve škole SEK El Castillo?

Jak probíhá ve škole interakce učitel – žák – rodič?

Jaké jsou ve škole podmínky?

Jakým způsobem učitelé hodnotí žáky ve výuce?

Jak přistupují k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami?

Jakým způsobem se snaží dosáhnout, aby byla výuka efektivní?

5.2 Výzkumná metoda a sběr dat

Vzhledem ke stanovenému výzkumnému cíli a výzkumnému problému jsme pro účely empirické části zvolili kvalitativní výzkum. Pro potřeby naší práce se můžeme využít definice Creswella, která říká, že: *„Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založen na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.“* (Creswell In Hendl, 2005, str. 46)

Metody, které výzkumníci používají pro získávání kvalitativních dat, jsou zejména pozorování, interview, případová studie, projektivní metody a analýza dokumentů. (Miovský, 2006)

Pro výzkum jsme zvolili metodu strukturovaného rozhovoru. Dle Miovského (2006) stojí tato metoda na pomezí metod dotazníkových a interview. Znění otázek a jejich pořadí je pevně dané, tazatel tedy nemá možnost schéma příliš měnit či upravovat. Cílem je, aby rozhovory proběhly za maximálně standardizovaných a srovnatelných podmínek pro všechny účastníky a sledovat rozdíly v odpovědích a reakcích respondentů. Využívá se hojně ve výzkumech založených na interpersonálním srovnávání. Oproti dotazníkům má výhodu v osobním kontaktu a získávání validnějších odpovědí. Za nevýhodu bychom mohli považovat omezenost prostoru tazatele i účastníka pro vyjádření dalších myšlenek, které z rozhovoru vyplynou, přílišnou úzkost vymezení otázek nebo tendenci respondentů k uniformním odpovědím kvůli předem vytvořené struktuře rozhovoru. (Miovský, 2006)

5.3 Výzkumný vzorek

Za účelem výzkumného šetření jsme se rozhodli provést písemný rozhovor s pedagogy, kteří vyučují na prvním stupni školy SEK El Castillo. Výzkumný vzorek tvoří čtyři učitelé, z toho jeden muž a tři ženy. Všichni jsou v současné době třídními učiteli nějaké třídy. Průměrná délka jejich praxe ve škole SEK El Castillo je 15 let, přičemž nejnižší zjištěný údaj uváděl 7 let, nejvyšší 20 let, avšak průměrná délka celkové praxe se pohybuje kolem 18 let. Dotazovaní učitelé se pohybují ve věkovém rozmezí od 40 do 55 let (průměrný věk je tedy 47,5 let). Tři respondenti jsou španělské národnosti, jedna učitelka britské.

5.4 Zpracování dat

Vzhledem k tomu, že jsme výzkum prováděli se zahraničními respondenty a kontakt s nimi nebyl intenzivní, volili jsme strukturovaný rozhovor v písemné podobě s otázkami pokládanými v anglickém jazyce. Jsem si vědoma toho, že o něco účinnější je rozhovor ústní, avšak odpovědi získané od učitelů byly dostatečné. Jen ojediněle byly výpovědi poněkud kratší.

Hned po obdržení vyplněných písemných rozhovorů následoval překlad odpovědí do českého jazyka.

Ke zpracování získaných dat jsme se rozhodli použít kódování. Tato technika třídí a analyzuje data pomocí různých operací. Nejprve je třeba analyzovaný text rozdělit na jednotky o velikosti od slov až po celé odstavce a vyvarovat se formálnímu dělení. Jako základní kritérium hranice jednotky je vhodnější využít dělení dle významu, pak ale nutně dochází k překrývání některých významových jednotek.

Poté, co jsme jednotky pojmenovali, přistupujeme k přidělování kódů jednotkám. Mohou být vyjádřeny jedním slovem nebo krátkou frází a mají být odlišné od ostatních. Tento název však nemusí být konečný, neboť tato metoda umožňuje se k textu vracet opakovaně a kódy různě modifikovat a přejmenovávat nebo také dělit a slučovat.

Dále přistupujeme k práci se seznamem kódů tvořeným paralelně s procesem kódování. Kódy nyní seskupujeme dle vnitřních souvislostí a vymyslíme skupině kódů hlavičku. Tuto skupinu odborně nazýváme kategorie. Do jedné kategorie potom spadá více kódů. (Švaříček, Šed'ová, 2014)

5.4.1 Otevřené kódování

Prvním krokem celého procesu je otevřené kódování – často používaná technika v kvalitativních projektech díky své jednoduchosti a účinnosti. Za nevýhodu by mohla být považovaná časová náročnost zpracování, avšak díky schopnosti odhalit i na první pohled skryté informace se její aplikace často vyplácí. (Švaříček, Šed'ová, 2014)

Jedná se o induktivní techniku, kdy ze nashromážděného materiálu tvoříme něco nového, často nepředpokládaného, nalézáme v něm kódy a kategorie a techniku ustavičného porovnávání, protože vzniklé kategorie neustále porovnáváme a snažíme se mezi nimi nacházet vzájemné vazby. (Hendl, 2016)

V tomto stádiu dosáhneme pouze deskriptivního, tedy popisného zpracování dat, kdy objasňujeme, co naše data obsahují a jaké procesy nebo témata jsou v nich zastoupena. (Švaříček, Šed'ová, 2014)

Metodou otevřeného kódování jsme v našem výzkumu dospěli k seznamu kategorií a do nich spadajícím následujícím příslušným kódům:

1 Demografické údaje o učitelích

Pohlaví

Věk

Národnost

Ovládané jazyky

Vystudovaná vysoká škola a studijní obor

Délka praxe

Třídnicí

Vyučované předměty

Zkušenost s běžnou školou

2 Motivace učitelů k práci ve škole SEK El Castillo

Nabídka pracovní pozice

Osobní faktory

Atraktivnost a originalita školy

Aktuálnost výuky

Moderní prostředky výuky

Nacházení smyslu v práci

Výhody školy poskytované učitelům

3 Nedostatky školy z pohledu učitelů

Malá kázeň

Prominentnost školy

Nižší platové ohodnocení než na běžných školách

Nedostatky ve třídách

Závislost na rychlosti Wi-Fi

4 Interakce učitel – žák – rodič

Dobře fungující komunikace s rodiči

Motivace žáků

Očekávání učitelů od žáků v procesu učení

Utváření vhodných podmínek pro rozvoj žáků

Důraz na slušné chování a bezproblémovou spolupráci

Neexistence domácích úkolů jako takových

5 Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Pomoc speciálních pedagogů

Vady a poruchy

Zařazení do běžných tříd

Individuální vzdělávací plány

6 Kompetence rozvíjené ve škole

Kompetence vycházející z IB programu

Sociální kompetence

Multikulturní kompetence

Osobnostní kompetence

7 Hodnocení

Hodnocení pozorováním

Formativní hodnocení

Sumativní hodnocení

Nepřetržité hodnocení

Zpětná vazba

8 Klima třídy a školy

Dobré klima

Prostředky a kompetence zajišťující pozitivní klima

Občasná šikana

Způsob hodnocení

9 Specifické metody a formy výuky

Metody kritického myšlení

Klasické formy výuky

Převrácená třída

Přizpůsobení výuky transdisciplinárním tématům

10 Dosahování efektivnosti výuky

Dobře postavené kurikulum

Využití informačních technologií

Motivovanost žáků

Funkční komunikace s rodiči

Asistent

Menší počet žáků ve třídě

Pozitivní klima

5.4.2 Axiální kódování

V další fázi procesu jsme provedli axiální kódování navazující na kódování otevřené. Zde je prostor pro slučování některých tematicky si blízkých kategorií nebo opuštění určitých témat. Vše je však nerozlučně spjata s teoretickým rámcem, díky němuž můžeme o změnách rozhodovat. I my jsme tento krok podnikli a deset původních kategorií jsme zařadili do šesti.

Technika axiálního kódování se snaží nacházet vztahy mezi kategoriemi při použití paradigmatického modelu. Model tvoří položky jako příčinné podmínky, jev (fenomén), kontext, intervenující podmínky, strategie jednání a interakce a následky. Naším úkolem je přiřazovat vytvořené kategorie k jednotlivým položkám. (Švaříček, Šed'ová, 2014)

K lepší orientaci v jednotlivých položkách poslouží informace z tabulky definic pojmů použitých v axiálním kódovacím paradigmatu z Hendlovy publikace:

Fenomén představuje název schématu, může představovat sledovaného jedince, jev nebo výsledek. Souvisí s ním veškeré další kategorie, které na něho působí nebo on působí na ně.

Příčinné podmínky tvoří proměnné nebo události vztahující se k fenoménu či jeho vývoji. Považují se za ně různé příčiny a jejich vlastnosti.

Není lehké rozeznat **kontext** a příčinné podmínky. Lze ho však definovat jako proměnné, které určují specifičnost prostředí. Má také vliv na strategie jednání.

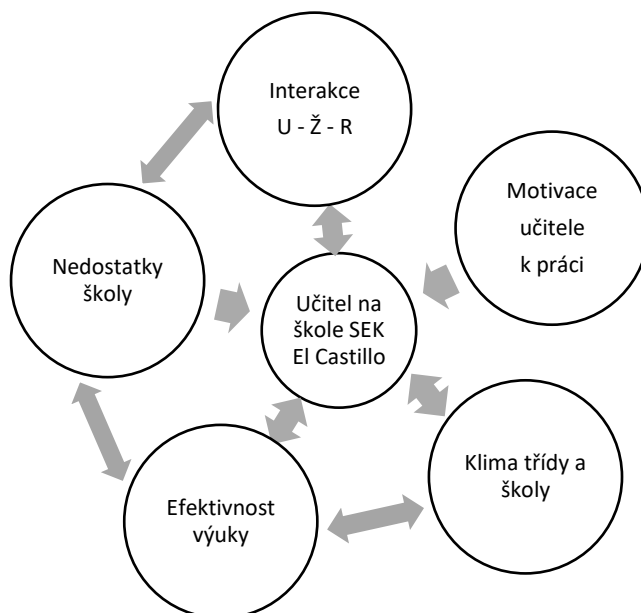
Strategie jednání reprezentují aktivity, jež jsou záměrně působící a cílené na fenomén.

Následky zahrnují všechny důsledky strategií a akcí, ať už úmyslných nebo neúmyslných. (Hendl, 2016)

Co se týče našeho případu, fenomén tvoří kategorie Učitel na bilingvní škole SEK El Castillo, za příčinné podmínky považujeme kategorie motivace k práci ve škole a nedostatky

školy, kontext vnímáme jako klima třídy a školy, strategii jednání představuje kategorie interakce učitel – žák – rodič jako následek chápeme efektivnost výuky.

Vztahy mezi jednotlivými kategoriemi znázorňuje následující graf:

5.4.3 Selektivní kódování

Na základech axiálního kódování staví kódování selektivní. Představuje další fázi procesu kódování a dochází při něm k přezkoumávání kódů a dat, která jsou selektivně zpracována. Nejprve je třeba stanovit si centrální kategorii. Poté určíme její vztah k ostatním kategoriím a tyto vztahy ověřujeme, popřípadě prohlubujeme jejich výklad. Cílem selektivního kódování je získat příběh, který je chápán jako popis ústředního jevu výzkumu pojatý vyprávěcím způsobem. (Miovský, 2006)

Centrální kategorii v našem výzkumu představuje učitel školy SEK El Castillo, na kterého mají vliv zejména jeho vlastní charakteristiky a kauzální podmínky jako jeho motivace k práci ve škole SEK El Castillo nebo nedostatky školy. Učitel je silně ovlivněn také klimatem třídy

a školy, který chápeme jako kontext dané problematiky. Dále učitel působí jako hlavní činitel v interakci s žáky a jejich rodiči a ve značné míře na něm záleží efektivita výuky. Pokud všechny kategorie dobře fungují a nedostatky školy se projevují v nízké míře, výsledkem je spokojenost učitele ve škole, jeho motivace k práci se zvyšuje a tím dochází k lepší interakci s žáky a rodiči.

Učitel ve škole SEK El Castillo

Výzkumný vzorek se skládá ze čtyř učitelů vyučujících ve škole SEK El Castillo. Tři účastníci jsou ženy, jeden muž. Pro lepší orientaci jsme učitele označili čísly. Všechny demografické údaje o učitelích přehledně uvádí následující tabulky:

Označení učitelů	Pohlaví	Věk	Národnost	Ovládané jazyky	Vysoká škola	Studijní obor
Učitel č. 1	žena	55	britská	ŠJ, AJ – rodilý mluvčí	Universidad Camilo José Cela, Madrid	Učitelství
Učitel č. 2	muž	52	španělská	ŠJ – rodilý mluvčí, AJ	Universidad de Málaga	Překlad
Učitel č. 3	žena	40	španělská	ŠJ – rodilý mluvčí, AJ – C1	Universidad de Zaragoza	Učitelství
Učitel č. 4	žena	43	španělská	ŠJ – rodilý mluvčí, AJ – C2 FJ, DJ, RJ – A1	Universidad de Granada; Universidad Camilo José Cela, Madrid	Překlad a tlumočení; Primární výuka

Tab 3. Demografické a další údaje o učitelích – 1. část

Označení učitelů	Délka praxe	Třídnictví	Vyučované předměty	Zkušenost s běžnou školou	Číslo rozhovoru
Učitel č. 1	20 let	Ano, 1. ročník	všechny předměty vyučované v AJ	Ne	1
Učitel č. 2	16 let	Ano, 5. ročník	AJ, přírodní a společenské vědy	Ano	2
Učitel č. 3	18 let	Ano, 5. a 6. ročník	AJ, přírodní a společenské vědy, MA	Ne	3
Učitel č. 4	19 let	Ano, 4. ročník	AJ, přírodní a společenské vědy	Ne	4

Tab. 4. Demografické a další údaje o učitelích – 2. část

Rozhovoru se účastnili učitelé ve věku od 40 do 55 let. Všichni kromě učitelky č. 1 jsou španělské národnosti. Učitelka č. 1 je národnosti britské. Všichni jsou rodilí mluvčí ve španělském jazyce, učitelka č. 1 navíc i v anglickém jazyce. Učitelka č. 4 navíc disponuje alespoň základní znalostí široké škály jazyků – na úrovni C2 ovládá dle Evropského jazykového portfolia anglický jazyk, na úrovni A1 ovládá francouzský, dánský a ruský jazyk.

Učitelé studovali na univerzitách ve Španělsku. Učitelky č. 1 a 3 studovaly obor Učitelství, učitelé č. 2 a 4 Překlad a učitelka č. 4 ještě Tlumočení a Primární výuku. V praxi se nyní pohybují od 16 do 20 let. V současné době jsou všichni třídními učiteli nějakého ročníku prvního stupně.

Co se týče vyučovaných předmětů, většinou vyučují stejné předměty – angličtinu, přírodní vědy, společenské vědy, učitelka č. 3 ještě navíc vyučuje matematiku. Zkušenosti s běžnou španělskou základní školou má pouze učitel č. 2.

Motivace učitelů k práci ve škole SEK El Castillo

Kategorie motivace učitelů k práci ve škole SEK El Castillo vypovídá o tom, jaké faktory přispěly k tomu, že se učitelé rozhodli o místo ve škole ucházet a co napomáhá tomu, že na škole stále působí. Jedním z hlavních kódů, který se v rozhovorech objevoval při odpovědi na otázku ohledně podání životopisu na SEK El Castillo (v rozhovoru č. 1, 2 a 3), byl fakt, že škola jim pracovní pozici sama nabídla. Značnou roli hrály také osobní faktory jako zájem o soukromé školství, zkušenost s běžnou školou nebo situace, že zaměstnancem či zaměstnankyní školy je kamarád/kamarádka.

Dalším důvodem, proč si školu vybrali za své působiště a stále v ní pracují, je atraktivnost a originalita školy, která se vyznačuje například odlišným způsobem výuky, speciálním vzdělávacím programem zvaným PYP program, svobodou žáků i učitelů ve vyučovací procesu, kde mají žáci možnost ovládat své učení. Díky tomu, jak je vzdělávací program vystaven, je škola schopna rozvíjet dovednosti a schopnosti žáků, pěstovat u nich pozitivní hodnoty. Vše s důrazem na multikulturní prostředí a tím usiluje o to, dělat svět lepším místem.

Hojně oceňovanými strategiemi byla také aktuálnost výuky (příprava na reálný život, škola předbíhající dobu a rozvoj schopnosti komunikovat ve více než jednom jazyce) a moderní prostředky výuky jako skvělé informačně technologické vybavení, vynikající výukové prostředky a fakt, že škola žáky připravuje na profesionální a technologickou budoucnost.

Dalším podstatným tématem spadajícím do kategorie motivace je nacházení smyslu v práci. Učitelé smysl spatřují v pomoci žákům získávat kompetence důležité pro život, vytváření podmínek vhodných pro rozvoj žáků, k čemuž přispívá i menší počet žáků ve třídě, v učení dětí mít radost z učení a v nastavování individuálních cílů, kdy se pak může každý jedinec rozvíjet v co nejvyšší možné míře dle svých možností. Např. učitelka č. 1 odpověděla, že smysl své práce vidí „v pomoci žákům být vyváženými, mezinárodně smýšlejícími a šťastnými lidmi, kteří se snaží usilovat o to, aby byl svět lepší místo.“

V neposlední řadě jsou pro učitele motivací četná školení a granty a knihy zdarma pro vlastní děti, které ve škole budou studovat.

Nedostatky školy

Učitelé však uvádějí i drobné nedostatky, se kterými se škola potýká. Dle učitele č. 2 je to nedostatek kázně a závislost na rychlosti Wi-Fi, učitelka č. 1 zase nesympatizuje

s prominentností školy a důrazem školy na peníze. Učitelky č. 3 a 4 vidí nedostatky ve třídách – učitelka č. 3 uvádí nedostatek knih ve třídách, také se jí nelíbí tlak ze strany rodičů, učitelka č. 4 uvádí za nedostatek málo prostoru ve třídách na vystavení prací žáků. Všichni respondenti se shodují také na tom, že mají nižší platové ohodnocení než na běžných španělských státních školách.

Interakce učitel – žák – rodič

Do této kategorie spadají kódy, které ovlivňují interakci mezi učitelem, žákem a rodiči. Důležité je motivovat žáky k práci. Učitelé č. 1 a 2 odpověděli, že k motivaci vhodně slouží samy vynikající výukové prostředky školy, učitelka č. 1 ještě zahrnuje vedení k radosti z učení a učitel č. 2 motivaci podporuje nastavováním individuálních cílů, neboť díky nim je pro žáka cíl dosažitelný a má snahu ho dosáhnout. Učitelky č. 3 a 4 se shodují v tom, že žáky zaujmou poutavými aktivitami.

Do interakce U – Ž – R řadíme také očekávání učitelů od žáků v procesu učení. Většina se shodla (učitel č. 1, 2, 3), že očekávají co největší snahu. Zmiňováno bylo také získání kompetencí důležitých pro život. Učitelé se snaží vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj žáků individuálním přístupem k nim a někteří (učitelky č. 1 a 3) snahou stát se organizovanějšími.

Ve třídách kladou důraz na slušné chování a bezproblémovou spolupráci. Tomu napomáhá znalost silných stránek osobnosti a překonávání stránek slabých, mezinárodní porozumění a s tím související oceňování jiných kultur a přemýšlení o ostatních a jejich pocitech, učí se také pomáhat vrstevníkům, rozvíjet komunikaci a být otevření novým názorům. Učitelům samotným pomáhají v povolání charakterové rysy jako empatie, otevřenost a schopnost porozumět dětem.

Zajímavou problematikou jsou domácí úkoly. Ve škole neexistují domácí úkoly jako takové. Škole totiž funguje na principu převrácené třídy, že škola dává podněty k práci a žáci se tématy mohou doma dále zabývat, číst si nebo opakovat probrané učivo, avšak někteří učitelé je podle potřeb studentů zadávají.

Neodmyslitelně k interakci žáka a učitele patří také hodnocení. Téměř všichni učitelé hodnotí pozorováním a formativním způsobem (učitelé č. 1, 2 a 3). Sumativní hodnocení každý trimestr provádí každý z učitelů. Nepřetržitě hodnotí učitelky č. 1 a 4. Každý učitel také poskytuje žákům zpětnou vazbu, všichni ústně, písemnou ještě provádí učitelé č. 2 a 3, neustále ji poskytuje učitelka č. 1 a formou společné opravy úkolů ji provádí učitelka č. 4.

Ve vztahu k rodičům považují učitelé komunikaci s nimi za dobře fungující, bez veškerých nedostatků. Setkávají se s nimi minimálně třikrát ročně, tedy každý trimestr.

Kategorie zahrnuje také kompetence, které se učitelé snaží u žáků rozvíjet. Základní jsou pro ně kompetence vycházející z PYP programu jako otevřenost novým názorům, starostlivost, využívání příležitostí, rozvoj komunikace, zvědavost, celistvost a kritické myšlení. Za důležité se považují také sociální kompetence – pomoc vrstevníkům, empatie, tolerance, spolupráce a přemýšlení o ostatních a jejich pocitech. Vzhledem k tomu, že je škola mezinárodní a bilingvní, prosazuje také multikulturní kompetence – mezinárodní porozumění, oceňování jiných kultur a respekt k odlišnostem. Mezi další nejdůležitější osobnostní kompetence patří znalost silných stránek osobnosti, překonávání slabých stránek, osobní růst, kreativita, nezávislost, důvěra, umění ocenit, angažovanost a nadšení.

Pod kategorií interakce U – Ž – R spadá také problematika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V otázkách ohledně žáků se SVP byly v rozhovorech menší neshody. Učitelka č. 1 uvedla, že se ve škole takoví žáci nevyskytují vůbec, ostatní se však vyjádřili odlišně. Z rozhovorů vyplynulo, že školu navštěvují žáci s dyslexií, poruchami jazyka, sluchovým deficitem, problémy se zrakem nebo s ADHD. Takoví žáci jsou zařazeni do běžných tříd a pomáhá jim nejen asistent pedagoga, ale i neustálá zpětná vazba, kterou je díky menšímu počtu žáků ve třídě učitel schopen poskytovat. Mají také podporu speciálních pedagogů, kteří s žáky pracují a vytvářejí jim individuální vzdělávací plány, provádí úpravy učebních osnov nebo určují úlevy ve výuce.

Klima třídy a školy

Následující kategorií, která úzce souvisí s interakcí U – Ž – R, je kategorie klima třídy a školy. Tři učitelé (č. 1, 2 a 3) uvádí, že je klima ve třídách dobré, učitelka č. 4 říká, že záleží na skupině. Učitel č. 2 se zkušeností výuky na běžné škole navíc vyjádřil názor, že toto klima není srovnatelné s klimatem na běžných školách.

Učitelé využívají nejrůznějších prostředků k zajištění a posílení pozitivního klima třídy. Někteří stanovují s žáky soubor pravidel, které se ve třídě musí dodržovat, nechávají na žácích možnost výběru partnerů k práci, jiní žáky učí respektu ostatních, přemýšlení o pocitech ostatních a otevřenosti k názorům ostatních. K pozitivnímu klimatu může přispět také způsob, jakým jsou žáci hodnoceni.

Šikana se ve škole objevuje občasně. Pak problém řeší poradenské zařízení, které vlastní různé protokoly šetření.

Efektivnost výuky

Poslední kategorii jsme pojmenovali efektivnost výuky a rozčlenili jsme ji do dvanácti kódů: dobře postavené kurikulum, využití informačních technologií, motivovanost žáků, funkční komunikace s rodiči, asistent pedagoga, menší počet žáků ve třídě, pozitivní klima, metody kritického myšlení, klasické formy výuky, převrácená třída a přizpůsobení výuky transdisciplinárním tématům.

Důkazem dobře postaveného kurikula je jeho schopnost rozvíjet dovednosti a schopnosti žáků, možnost žáků ovládat své učení, vhodné zaměření transdisciplinárních témat, rozvoj kritického myšlení, princip převrácené třídy a udržování rovnováhy. Efektivitu podporují také informační technologie ve výuce a souvisí s motivovaností žáků rozebírané již v kategorii interakce U – Ž – R.

Všichni učitelé se také domnívají, že dosahování vyšší efektivity procesu výuky napomáhá asistent pedagoga, menší počet žáků ve třídě, pozitivní klima i specifické metody a formy výuky. Metody kritického myšlení využívá hlavně respondentka č. 1 – body studijního zájmu; Myslel jsem, teď si myslím; Pozoruj, přemýšlej, div se. První z jmenovaných zařazuje i respondentka č. 3. Hojně pracují také frontálně, ve skupinách nebo na projektech. Často se věnují metodám, které vycházejí ze školní filozofie a jsou přizpůsobeny transdisciplinárním tématům, provádějí reflexe a další metody, které oslovují akademické a sociální potřeby studentů.

Z výzkumu jsme zjistili, že velkým kladem školy je vzdělávací kurikulum PYP program, který následují. Ten pozitivně ovlivňuje hned několik faktorů školy. Zaměřuje se na multikulturní rozvoj žáků, tedy aby se naučili respektovat odlišnost, oceňovali jiné kultury a měli mezinárodní porozumění. Už to, že se učí v jakémsi „multikulturním“ prostředí, ve kterém se pohybují nejen žáci, ale i učitelé různých národností, je přirozeně připravuje na různorodost. Soustřeďuje se na přípravu žáků na reálný život v globálním světě, čímž chce u žáků probudit toleranci a nejvyšší ideou je udržovat tímto způsobem mír ve světě. Znalost cizích jazyků je na škole přirozeně rozvíjena, protože jazyky pro školu představují nezbytný prostředek, jak mohou její žáci fungovat ve světě. Za zmínku stojí také aktuálnost výuky, díky níž je škola inovativní a připravuje žáky i lépe na budoucnost.

Domnívám se, že naše vzdělávací prostředí by se školou SEK El Castillo mohlo inspirovat v rozvoji komunikace, kritickém myšlení a informačních technologiích. Naši učitelé se o jejich zařazování již snaží, ale není jich bohužel mnoho. Stejně tak nejsme často dostatečně kompetentní v oblasti multikulturní. I my bychom se měli snažit žákům ukázat náhledy na jiné kultury jako na něco, co je součástí našeho světa a všichni jsme stejně důležití.

Do našich škol bychom jistě mohli po vzoru školy zařadit také více projektového vyučování a více zařazovat průřezová témata a využít jejich potenciál, který se jim nedá odepřít.

Naopak nesouhlasím s vyučováním na principu převrácené třídy. Myslím si, že zejména pro méně zvědavé žáky je tento způsob méně přínosný než vyučování běžné. Dále škola poskytuje žákům poměrně velkou volnost v učení, což by se dle mého názoru také nemělo přehánět.

ZÁVĚR

Bakalářská práce pojednává o Mezinárodní bilingvní škole SEK El Castillo a zaměřuje se na koncept prvního stupně školy. Problematikou jsem se chtěla zabývat, neboť jsem školu osobně navštívila při svém Erasmus pobytu ve Španělsku a velice mě zaujala. Studuji obor Učitelství pro 1. stupeň základních škol a přišlo mi vhodné seznámit s konceptem školy i české čtenáře, učitele nebo ředitele základních škol u nás.

Cílem bakalářské práce bylo popsat obecné koncepce, ze kterých škola SEK El Castillo vychází, jako bilingvismus, inkluzivní vzdělávání bilingvních žáků, multikulturní výchova a globální výchova, představit Vzdělávací skupinu SEK a podat informace o podmínkách školy SEK El Castillo a proniknout do toho, jaká jsou specifika práce učitelů na škole. Stanovený cíl bakalářské práce považuji v závislosti na zjištěných výsledcích za naplněný.

Teoretická část práce pojednává o myšlenkových východiscích školy jako je bilingvismus, inkluzivní vzdělávání bilingvních žáků, multikulturní a globální výchova. Mimo jiné se zaměřuje na Vzdělávací skupinu SEK a IB program, který následuje a poté konkrétně přibližuje organizaci, vybavení a kurikulum školy jedné ze škol SEK – školy SEK El Castillo.

Empirickou část jsem věnovala zjišťování informací od učitelů vyučujících ve škole SEK El Castillo ohledně motivačních faktorů učitelů, které přispěly k ucházení se o místo ve škole, jejich spokojenosti s finančním ohodnocením a vybavením tříd, poukázala jsem v ní na to, jak funguje interakce mezi učitelem, žákem a rodiči, jak učitelé vnímají klima třídy a školy celkově, odhalila jsem, jaké specifické metody a formy práce učitelé využívají, jak přistupují k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a jaké jsou podle nich nedostatky školy. Výsledky jsem zpracovala pomocí kódování a odpovědi rozebrala v selektivním kódování.

Za největší klad školy považuji vzdělávací rámec PYP program, který ovlivňuje i další kategorie jako efektivitu výuky, motivaci učitelů k práci atd. Škola je nejen díky němu atraktivní a originální. Zjistili jsme, že škola disponuje i bohatým sportovním a informačně-technologickým vybavením. Rozdílná je naopak doba vyučování, která je o poznání delší než ta naše (9.30 – 17.30), otevřenost tříd a praktické služby školou poskytované. Markantní je také jiný přístup k žákům – mají možnost ovládat své učení, nezadávají se domácí úkoly jako takové, využívá se více formativní hodnocení než u nás, což žáka účinněji rozvíjí a zdůrazňují se multikulturní kompetence, kritické myšlení a komunikační schopnosti.

Poznání konceptu nevšední španělské školy vnímáme jako cennou zkušenost, ze které lze čerpat při utváření vlastního profesního pojetí. Přínosem této práce je příspěvek odborné literatuře problematikou v současné době velmi aktuální. Navíc přináší velké množství originálních námětů a myšlenek budoucím i současným pedagogům pro práci s žáky ve výuce.

SEZNAM LITERATURY

BAKER, Colin a Sylvia Prys. JONES. *Encyclopedia of bilingualism and bilingual education*. Philadelphia, PA: Multilingual Matters, 1998. ISBN 1853593621.

GROSJEAN, François. *Life with two languages: an introduction to bilingualism*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press, 2001. ISBN 0674530926.

GROSJEAN, François., Ping LI a Ellen. BIALYSTOK. *The psycholinguistics of bilingualism*. Hoboken: Wiley-Blackwell/John Wiley, 2013. ISBN 9781444332797.

HARDING, Edith a Philip RILEY. *Bilingvní rodina*. Praha: Portál, 2008. Rádci pro rodiče a vychovatele. ISBN 978-80-7367-358-1.

HÁJKOVÁ, Vanda a Iva STRNADOVÁ. *Inkluzivní vzdělávání: [teorie a praxe]*. Praha: Grada, 2010. Pedagogika (Grada). ISBN 9788024730707.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 9788026209829.

HRDLIČKOVÁ, Alena a Hana HORKÁ. *Výchova pro 21. století: koncepce globální výchovy v podmínkách české školy*. Brno: Paido, 1998. Edice pedagogické literatury. ISBN 8085931540.

KROPÁČOVÁ, Jitka. *Výuka žáka s odlišným mateřským jazykem*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1511-9.

LECHTA, Viktor, ed. *Inkluzivní pedagogika*. Přeložil Tereza HUBÁČKOVÁ. Praha: Portál, 2016. ISBN 9788026211235.

LECHTA, Viktor, ed. *Základy inkluzivní pedagogiky: dítě s postižením, narušením a ohrožením ve škole*. Praha: Portál, 2010. ISBN 9788073676797.

MIOVSKÝ, Michal. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Praha: Grada, 2006. Psyché (Grada). ISBN 8024713624.

PIKE, Graham. *Globální výchova*. Praha: Grada, 1994. ISBN 8085623986.

PLISCHKE, Jitka. *Výuka žáka s odlišným mateřským jazykem z hlediska přípravy učitele*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. ISBN 9788024421629.

PREISSOVÁ, Andrea, Martina CICHÁ a Lenka GULOVÁ. *Jinakost, předsudky, multikulturalismus: možnosti a limity multikulturní výchovy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 9788024432878.

PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: příručka (nejen) pro učitele*. Praha: Triton, 2006. První pomoc pro pedagogy. ISBN 8072548662.

PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: teorie - praxe - výzkum*. Praha: ISV, 2001. Pedagogika (ISV). ISBN 80-85866-72-2.

SAUNDERS, George. *Bilingual children: guidance for the family*. Clevedon, Avon, England: Multilingual Matters, 1982. Multilingual matters (Series), 3. ISBN 0905028120.

SKALKOVÁ, Jarmila. *Humanizace vzdělávání a výchovy jako soudobý pedagogický problém*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, 1993. ISBN 9788070440636.

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0644-6.

TAYLOR, Charles. *Multikulturalismus: zkoumání politiky uznání*. Praha: Filosofie, 2001. Filosofie a sociální vědy. ISBN 8070071613.

TOKUHAMA-ESPINOSA, Tracey. *The multilingual mind: issues discussed by, for, and about people living with many languages*. Westport, Conn.: Praeger, 2003. ISBN 0897899180.

Bilingual and International: International Baccalaureate. *SEK Education Group* [online]. SEK Education Group, 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://www.sek.es/en/sek-international-schools/bilingual-and-international/>

Czech Republic. *International Education: International Baccalaureate* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.ibo.org/about-the-ib/the-ib-by-country/c/czech-republic/>

Find an IB World School. *International Education: International Baccalaureate* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.ibo.org/programmes/find-an-ib-school/?SearchFields.Country=CZ>

History. *SEK Education Group* [online]. SEK Education Group, 2018 [cit. 2018-03-11]. Dostupné z: <https://www.sek.es/en/sek/history/>

IB PYP Classroom. *YouTube* [online]. 27. 5. 2011 [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=fPyZpOVZYhU>

Learning spaces: SEK El Castillo. *International School to the Northwest of Madrid: SEK El Castillo* [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://elcastillo.sek.es/en/the-school/learning-spaces/>

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání platný od 1. 9. 2016. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. Praha: MŠMT, 2017 [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/41216/>

Services: SEK El Castillo. *International School to the Northwest of Madrid: SEK El Castillo* [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://elcastillo.sek.es/en/services/>

Školné. *1st International School of Ostrava* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.is-ostrava.cz/cs/information/detail/13>

The Assessed Curriculum: How will we know what we have learned?. *Colegio Internacional Terranova* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.terranova.edu.mx/index.php/en/programa-de-la-escuela-primaria-3/the-assessed-curriculum>

The IB Primary Years Programme: Education for a better world [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: https://www.sek.es/wp-content/uploads/IBPYP_EN.pdf

The Ostrava International School. *International Education: International Baccalaureate* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.ibo.org/en/school/006275/>

The School: SEK El Castillo. *International School to the Northwest of Madrid: SEK El Castillo* [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <https://elcastillo.sek.es/en/the-school/>

The Taught Curriculum: How best will we learn?. *Colegio Internacional Terranova* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.terranova.edu.mx/index.php/en/programa-de-la-escuela-primaria-3/el-curriculo-ensenado>

The Written Curriculum: What do we want to learn?. *Colegio Internacional Terranova* [online]. [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: <http://www.terranova.edu.mx/index.php/en/programa-de-la-escuela-primaria-3/el-curriculo-escrito>

Publikace, které věnovala Paula Blasco Santamaría:

General Information: Admissions, 2016. 16 s.

International School SEK – El Castillo. 19 s.

Linguistic and Cultural Immersion in Spain: Secondary School Abroad.

Residence: Initial Information. 11 s.

SEK International Schools. 34 s.

Rozhovor s Janet Timms ze dne 24. 11. 2016. – záznam uložen u autorky bakalářské práce.

Rozhovor s Robertem Martínezem ze dne 23. 11. 2016. – záznam uložen u autorky bakalářské práce.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 *Seznam SEK škol a jejich adresy* – xerokopie.

(Scan autorky.)

Příloha č. 2 *Schéma PYP programu* – obrázek.

(https://www.sek.es/wp-content/uploads/IBPYP_EN.pdf)

Příloha č. 3 *Schéma MYP programu* – obrázek.

(https://www.sek.es/wp-content/uploads/IBMYP_EN.pdf)

Příloha č. 4 *Schéma DP programu* – obrázek.

(https://www.sek.es/wp-content/uploads/IBDP_EN.pdf)

Příloha č. 5 *Dvoupodlažní školní budovy* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 6 *Ukázka uniforem* – obrázek.

(Publikace SEK International Schools, str. 16.)

Příloha č. 7 *Rozvrh hodin – 4. ročník* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 8 *Počítače v hale školy* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 9 *Skříňka na uskladnění laptopů využívaných ve výuce* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 10 *Školní autobusy* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 11 *Oběd ze školní jídelny* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 12 *Venkovní sportovní hřiště* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 13 *Sportovní hala* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 14 *Učebny na hudební výchovu – první část* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 15 *Učebna na hudební výchovu – druhá část* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 16 *Učebna na praktické činnosti* – fotografie.

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 17 *Učebna na výtvarnou výchovu – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 18 *Školní knihovna – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 19 *Třída školy SEK El Castillo – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 20 *Ukázka skleněných zdí mezi třídami – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 21 *Roh ve třídě určený pro čtení – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 22 *Profil IB studenta vyvěšený ve třídě – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 23 *Učitelův salonek – první část – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 24 *Učitelův salonek – druhá část – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 25 *Rezidence pro studenty – fotografie.*

(Fotografie autorky.)

Příloha č. 26 *Rozhovor s učitelem č. 1 přeložený do českého jazyka – dokument.*

Příloha č. 27 *Rozhovor s učitelem č. 2 přeložený do českého jazyka – dokument.*

Příloha č. 28 *Rozhovor s učitelem č. 3 přeložený do českého jazyka – dokument.*

Příloha č. 29 *Rozhovor s učitelem č. 4 přeložený do českého jazyka – dokument.*

SEK-EI Castillo

Urb. Villafranca del Castillo
Castillo de Manzanares, s/n
28692 Villanueva de la Cañada
Madrid, España / *Spain*
Tel. +34 91 815 08 92
sek-castillo@sek.es

SEK-Ciudalcampo

Urb. Ciudalcampo
Paseo de las Perdices, 2
28707 San Sebastián de los Reyes
Madrid, España / *Spain*
Tel. +34 91 659 63 03
sek-ciudalcampo@sek.es

SEK-Santa Isabel

San Ildefonso, 18
28012 Madrid, España / *Spain*
Tel. +34 91 527 90 94
sek-sta.isabel@sek.es

SEK-Alborán

Urb. Almerimar
C/ Barlovento, 141
04711 El Ejido
Almería, España / *Spain*
Tel. +34 950 497 273
sek-alboran@sek.es

SEK-Catalunya

Urb. Els Tremolencs
Avda. Els Tremolencs, 24-26
08530 La Garriga
Barcelona, España / *Spain*
Tel. +34 93 871 84 48
sek-catalunya@sek.es

SEK-Atlántico

Urb. A Caeira
Rúa Illa de Arousa, 4
36163 Boa Vista
Pontevedra, España / *Spain*
Tel. +34 986 87 22 77
sek-atlantico@sek.es

SEK-Les Alpes

Saint Nicolas
La Chapelle Flumet-Val d'Arly
73590 Flumet, Francia / *France*
Tel. +33 4 79 31 76 76
sek-lesalpes@sek.org

SEK-Dublin

Belvedere Hall
Windgates Greystones-Co.
Wicklow, Irlanda / *Ireland*
Tel. +35 31 287 41 75
sek-dublin@sek.ie

SEK-Qatar

Al Farouq Street
West Bay, Doha
19716, Qatar / *Qatar*
Tel. +974 4012 7633
info@sek.qa

Příloha č. 1 Seznam SEK škol a jejich adresy.

Příloha č. 2 Schéma PYP programu.

Příloha č. 3 Schéma MYP programu.

Příloha č. 4 Schéma DP programu.

Příloha č. 5 Dvoupodlažní školní budovy.

Příloha č. 6 Ukázka uniformem.

4º Educación Primaria

Profesor: ROBERTO MARTÍNEZ

CURSO 2016-2017

HORAS	LUNES	MARTES	MIÉRCOLES	JUEVES	VIERNES
9.30-10.15		RELIGIÓN			E.F
10.15-11.00	E.F	ART			
11.00-11.30	RECREO				
11.30-13.30			AJEDREZ	A.D	
13.00-14.00	COMIDA				
14.00-15.00				MUSIC	
14.00-16.00			NAT		
16.00-16.30	RECREO/MERIENDA				
16.30-17.30			MAKERS	DRAMA	ORATORIA

TUTOR: ROBERTO MARTÍNEZ
 PROFESOR: Mº JOSÉ CABALLERO
 ART: ROSA CAMPOS
 MUSIC: DERMONTT
 RELIGIÓN: Mº JOSÉ CABALLERO
 AJEDREZ: ÁNGEL 2º TR
 ALAS PARA LA MENTE: GONZALO PASCUAL 3º TR
 DRAMA: ROBERTO MARTINEZ
 ORATORIA: Mº JOSÉ CABALLERO
 VALORES: ROBERTO MARTINEZ
 MAKERS: ROB-ROSA-Mº JOSE- YOLANDA O ROCIO

Příloha č. 7 Rozvrh hodin – 4. ročník.

Příloha č. 8 Počítače v hale školy.

Příloha č. 9 Skříňka na uskladnění laptopů využívaných ve výuce.

Příloha č. 10 Školní autobusy.

Příloha č. 11 Oběd ze školní jídelny.

Příloha č. 12 Venkovní sportovní hřiště.

Příloha č. 13 Sportovní hala.

Příloha č. 14 Učebny na hudební výchovu – první část.

Příloha č. 15 Učebna na hudební výchovu – druhá část.

Příloha č. 16 Učebna na praktické činnosti.

Příloha č. 17 Učebna na výtvarnou výchovu.

Příloha č. 18 Školní knihovna.

Příloha č. 19 Třída školy SEK El Castillo.

Příloha č. 20 Ukázka skleněných zdí mezi třídami.

Příloha č. 21 Roh ve třídě určený pro čtení.

Příloha č. 22 Profil IB studenta vyvěšený ve třídě.

Příloha č. 23 Učitelský salonek – první část.

Příloha č. 24 Učitelský salonek – druhá část.

Příloha č. 25 *Rezidence pro studenty.*

Příloha č. 26 *Rozhovor s učitelem č. 1 přeložený do českého jazyka.*

Demografické a další údaje

- 1) Jste žena/muž? žena
- 2) Kolik je Vám let? 55
- 3) Jaké jste národnosti? britské
- 4) Jaké jazyky ovládáte a na jaké úrovni podle Evropského jazykového portfolia?
španělštinu a angličtinu – rodilý mluvčí
- 5) Jaký obor jste vystudoval/a? Učitelství.
- 6) Na jaké univerzitě? UCJC v Madridu
- 7) Jaká je celková délka Vaší praxe? 20 let
- 8) Jste třídním učitelem nějaké třídy? Ano
- 9) Pokud ano, jaké třídy? 1. ročník PYP
- 10) Které předměty vyučujete? všechny předměty v angličtině

Motivace učitelů

- 11) Jak dlouho vyučujete na SEK El Castillo? 20 let

- 12) Proč jste se rozhodl/a vyučovat právě na této škole? Protože mi nabídli práci
- 13) Co bylo Vaší motivací zaslat tam své CV? Svůj životopis jsem poslala do všech soukromých škol v okolí.
- 14) Co se Vám na konceptu této školy nejvíce líbí? PYP program
- 15) Co na konceptu školy nejvíce oceňujete jako učitel? Svobodu.
- 16) Vyučoval/a jste dříve i na běžné škole? Ne.
- 17) Vyzdvihněte klady jednotlivých škol (vaší a běžné státní školy): Škola, ve které učím, připravuje děti na vysoce profesionální a technologickou budoucnost. Učíme žáky také pozitivním hodnotám a nakonec se snažíme dělat svět lepším místem.
- 18) Můžete uvést i nějaké nedostatky, které vnímáte u těchto škol? Občas je to v mé škole příliš o penězích.

Spokojenost učitelů

- 19) Jak byste hodnotil/a svoje platové ohodnocení v porovnání s běžnými státními školami? Nižší než na státních školách.
- 20) Jaké výhody Vám škola poskytuje? Grant pro mé děti a knihy pro mé děti zdarma.
- 21) Kolik žáků máte ve třídě? V současné době 15.
- 22) Vyhovuje Vám tento počet? Velmi.
- 23) V čem spatřujete největší smysl Vaší práce? V pomoci žákům být vyváženými, mezinárodně smýšlejícími a šťastnými lidmi, kteří se snaží usilovat o to, aby byl svět lepší místo.
- 24) Co oceňujete na materiálním vybavení tříd? Vynikající výukové prostředky.
- 25) Můžete uvést i nějaké nedostatky spojené s vybavením tříd? NE

Interakce učitel – žák – rodiče

- 26) Jak motivujete žáky k práci? Učím je, aby si svou práci užívali a těšilo je, že to dělají dobře. Snažím se je naučit, aby milovali učit se!!

- 27) Co ve svých hodinách především očekáváte od žáků? Že pracují, jak nejlépe to umí, pomáhají svým vrstevníkům, užívají si svou práci, jsou empatické, znají své silné stránky a snaží se překonat své slabiny.
- 28) Co je podle Vás na konceptu školy největším přínosem pro děti? Nemají pocit, že jsou nějakým způsobem omezeni, jsou svobodní při prozkoumání nových záležitostí, jsou mezinárodně smýšlející, takže jsou tolerantní a oceňují jiné kultury.
- 29) Jaké kompetence je pro Vás prioritní u žáků rozvíjet? Nezávislost, důvěra, ocenění, angažovanost, spolupráce, kreativita, zvědavost, empatie, nadšení, celistvost, respekt, tolerance.
- 30) Co je podle Vás nejdůležitější kompetence/dovednost/vlastnost, kterou si má žák ze školy odnést? Stejně jako výše uvedené.
- 31) Jak často máte ve svých hodinách prostor přistupovat k jednotlivým žákům podle jejich potřeby? Každý den. Díky malému počtu studentů a také díky tomu, že mají třídního asistenta.
- 32) Jaká je politika školy ohledně domácích úkolů? Používáme převrácené učení; což je pokračování výuky ve třídě doma, máme blog a děti k němu mají přístup z domu. Neexistuje žádný domácí úkol jako takový.
- 33) Jakým způsobem jsou děti hodnoceny (známkami, slovně, průběžně..)? Nepřetržitě a každý trimestr vyčerpávajícím způsobem.
- 34) Jaký Váš charakterový rys je Vám nejvíce užitečný/nápomocný ve Vaší profesi? Empatie.
- 35) Jaký charakterový rys byste naopak chtěl/a posílit/rozvinout, aby to bylo ku prospěchu Vaší práci? Větší organizovanost.
- 36) Jak často se setkáváte s rodiči žáků? Alespoň jednou za trimestr.
- 37) Považujete komunikaci mezi rodinou a Vaší školou za dobře fungující? Komunikace je vynikající.
- 38) Spatřujete i nějaké nedostatky v komunikaci s rodiči? Ne.

Klima třídy a školy

- 39) Jak hodnotíte klima ve třídách? Je velmi dobré.
- 40) Jaké používáte prostředky k podpoře pozitivního klimatu třídy? Snažím se žáky přimět, aby přemýšleli o ostatních a jejich pocitech.
- 41) Pokud jste vyučoval/a na běžné základní škole, myslíte si, že je tam klima odlišné v porovnání s Vaší školou a v čem? ---
- 42) Vyskytuje se u Vás ve škole šikana? Ne.
- 43) Pokud ano, jaké jsou postupy pro prevenci, příp. řešení? Existují různé protokoly.
- 44) Jaké další patologické jevy se u vás ve škole vyskytují? ---

Specifické metody, formy a didaktické technologie

- 45) Jaké formy výuky v hodinách nejčastěji používáte? Body studijního zájmu; skupinovou práci; Myslel jsem si, teď si myslím.; Pozoruj, přemýšlej, div se. Následujeme PYP a máme plánovače pro každou jednotku studijního zájmu. V průběhu roku probíráme 6 těchto jednotek.
- 46) Proč volíte právě tyto formy? Je to školní filozofie a já ji miluju.
- 47) Jak často žáci pracují ve skupinkách nebo na společných projektech? Vždy.
- 48) Jaké specifické výukové metody používáte? Společnou práci.
- 49) Jak hodnotíte využití didaktických technologií ve Vaší škole? Vynikající.
- 50) Jakou formou poskytujete žákům v učení zpětnou vazbu? Pořád, slovně.
- 51) Myslíte si, že je výuka dětí na této škole efektivnější než na běžných státních školách?
Ano.
- 52) Co je podle Vás nejdůležitější pro efektivnost vyučování? To, že učení je něco přirozeného, že děti ho mají rády, protože jsou motivováni.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- 53) Pokud Vaši školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jaké poruchy/oslabení/znevýhodnění mají? Ne.
- 54) Jsou do tříd zařazeny i děti s poruchami učení nebo chování? ---
- 55) Jaké poruchy se vyskytují ve Vaší třídě? ---
- 56) Jak k těmto dětem přistupujete? ---
- 57) Mají ve výuce nějaké úlevy? ---
- 58) Mají vlastního asistenta? ---

Příloha č. 27 Rozhovor s učitelem č. 2 přeložený do českého jazyka.

Demografické a další údaje

- 1) Jste žena/muž? Muž.
- 2) Kolik je Vám let? 52
- 3) Jaké jste národnosti? Španělské.
- 4) Jaké jazyky ovládáte a na jaké úrovni podle Evropského jazykového portfolia? Španělštinu, angličtinu.
- 5) Jaký obor jste vystudoval/a? Překlad.
- 6) Na jaké univerzitě? V Malaze.
- 7) Jaká je celková délka Vaší praxe? 16 let
- 8) Jste třídním učitelem nějaké třídy? Ano.
- 9) Pokud ano, jaké třídy? 5. ročník PYP
- 10) Které předměty vyučujete? Angličtinu, přírodní vědy, společenské vědy

Motivace učitelů

- 11) Jak dlouho vyučujete na SEK El Castillo? 7 let.
- 12) Proč jste se rozhodl/a vyučovat právě na této škole? Pracovní příležitost.
- 13) Co bylo Vaší motivací zaslat tam své CV? Pracovní příležitost.
- 14) Co se Vám na konceptu této školy nejvíce líbí? Že škola předbíhá svou dobu.
- 15) Co na konceptu školy nejvíce oceňujete jako učitel? Školení.
- 16) Vyučoval/a jste dříve i na běžné škole? Ano.
- 17) Vyzdvihněte klady jednotlivých škol (vaší a běžné státní školy): V soukromých školách mají studenti možnost ovládat své učení. Ve veřejných školách se studenti musí přizpůsobit realitě.
- 18) Můžete uvést i nějaké nedostatky, které vnímáte u těchto škol? Nedostatek kázně v obou typech škol.

Spokojenost učitelů

- 19) Jak byste hodnotil/a svoje platové ohodnocení v porovnání s běžnými státními školami?
Špatně placený.
- 20) Jaké výhody Vám škola poskytuje? Školení.
- 21) Kolik žáků máte ve třídě? 25.
- 22) Vyhovuje Vám tento počet? Ne.
- 23) V čem spatřujete největší smysl Vaší práce? ---
- 24) Co oceňujete na materiálním vybavení tříd? Výukové prostředky.
- 25) Můžete uvést i nějaké nedostatky spojené s vybavením tříd? Závislost na rychlosti WiFi, občas není spolehlivá.

Interakce učitel – žák – rodiče

- 26) Jak motivujete žáky k práci? Nastavuji individuální cíle.

- 27) Co ve svých hodinách především očekáváte od žáků? Očekávám, že se budou snažit co nejlépe
- 28) Co je podle Vás na konceptu školy největším přínosem pro děti? ---
- 29) Jaké kompetence je pro Vás prioritní u žáků rozvíjet? Komunikaci, kritické myšlení, spolupráci, osobní růst, tvořivost.
- 30) Co je podle Vás nejdůležitější kompetence/dovednost/vlastnost, kterou si má žák ze školy odnést? Všechny jsou důležité a nezbytné.
- 31) Jak často máte ve svých hodinách prostor přistupovat k jednotlivým žákům podle jejich potřeby? Každý den.
- 32) Jaká je politika školy ohledně domácích úkolů? Vychází z potřeb studentů.
- 33) Jakým způsobem jsou děti hodnoceny (známkami, slovně, průběžně..)? Pozorováním, formativním a sumativním hodnocením.
- 34) Jaký Váš charakterový rys je Vám nejvíce užitečný/nápomocný ve Vaší profesi? ---
- 35) Jaký charakterový rys byste naopak chtěl/a posílit/rozvinout, aby to bylo ku prospěchu Vaší práci? ---
- 36) Jak často se setkáváte s rodiči žáků? Minimálně třikrát za rok.
- 37) Považujete komunikaci mezi rodinou a Vaší školou za dobře fungující? Ano.
- 38) Spatřujete i nějaké nedostatky v komunikaci s rodiči? Ne.

Klima třídy a školy

- 39) Jak hodnotíte klima ve třídách? Dobré.
- 40) Jaké používáte prostředky k podpoře pozitivního klimatu třídy? Soubor pravidel stanovený studenty.
- 41) Pokud jste vyučoval/a na běžné základní škole, myslíte si, že je tam klima odlišné v porovnání s Vaší školou a v čem? Ne.
- 42) Vyskytuje se u Vás ve škole šikana? Občas.

43) Pokud ano, jaké jsou postupy pro prevenci, příp. řešení? Kontrolu nad situací převezme poradenské oddělení.

44) Jaké další patologické jevy se u vás ve škole vyskytují? Studenti, kteří lžou.

Specifické metody, formy a didaktické technologie

45) Jaké formy výuky v hodinách nejčastěji používáte? Práce v malých skupinách.

46) Proč volíte právě tyto formy? Abych oslovil akademické a sociální potřeby studentů.

47) Jak často žáci pracují ve skupinkách nebo na společných projektech? Pravidelně.

48) Jaké specifické výukové metody používáte? Transdisciplinární témata.

49) Jak hodnotíte využití didaktických technologií ve Vaší škole? Skvělé.

50) Jakou formou poskytujete žákům v učení zpětnou vazbu? Ústní a písemnou.

51) Myslíte si, že je výuka dětí na této škole efektivnější než na běžných státních školách?
Ano.

52) Co je podle Vás nejdůležitější pro efektivnost vyučování? Udržování rovnováhy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

53) Pokud Vaši školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jaké poruchy/oslabení/znevýhodnění mají? Dyslexie, poruchy jazyka, sluchový deficit ...

54) Jsou do tříd zařazeny i děti s poruchami učení nebo chování? Ano.

55) Jaké poruchy se vyskytují ve Vaší třídě? Problémy se zrakem.

56) Jak k těmto dětem přistupujete? Píší velkým písmem.

57) Mají ve výuce nějaké úlevy? Ano.

58) Mají vlastního asistenta? Ne.

Příloha č. 28 Rozhovor s učitelem č. 3 přeložený do českého jazyka.

Demografické a další údaje

- 1) Jste žena/muž? Žena.
- 2) Kolik je Vám let? 40.
- 3) Jaké jste národnosti? Španělské.
- 4) Jaké jazyky ovládáte a na jaké úrovni podle Evropského jazykového portfolia? Španělština – rodilý mluvčí, angličtina C1.
- 5) Jaký obor jste vystudoval/a? Učitelství.
- 6) Na jaké univerzitě? Universidad de Zaragoza
- 7) Jaká je celková délka Vaší praxe? 18 let.
- 8) Jste třídním učitelem nějaké třídy? Ano.
- 9) Pokud ano, jaké třídy? 5. a 6. ročníku PYP.
- 10) Které předměty vyučujete? Angličtinu, přírodní vědy, společenské vědy a matematiku.

Motivace učitelů

- 11) Jak dlouho vyučujete na SEK El Castillo? 16 let.
- 12) Proč jste se rozhodl/a vyučovat právě na této škole? Škola se mi líbila a nabídli mi práci.
- 13) Co bylo Vaší motivací zaslat tam své CV? Měla jsem na škole kamarádku.
- 14) Co se Vám na konceptu této školy nejvíce líbí? PYP.
- 15) Co na konceptu školy nejvíce oceňujete jako učitel? PYP.
- 16) Vyučoval/a jste dříve i na běžné škole? Ne.
- 17) Vyzdvihněte klady jednotlivých škol (vaší a běžné státní školy): Žáci se učí komunikovat a jsou připraveni mluvit před lidmi ve více než jednom jazyce. Jsou připraveni na technologickou budoucnost.
- 18) Můžete uvést i nějaké nedostatky, které vnímáte u těchto škol? Tlak rodičů.

Spokojenost učitelů/ Satisfaction of teachers

- 19) Jak byste hodnotil/a svoje platové ohodnocení v porovnání s běžnými státními školami?
Je nižší než na státních školách.
- 20) Jaké výhody Vám škola poskytuje? Grant pro děti učitelů.
- 21) Kolik žáků máte ve třídě? Mezi 20 a 25.
- 22) Vyhovuje Vám tento počet? 20 je dobré.
- 23) V čem spatřujete největší smysl Vaší práce? V poskytování podmínek, ve kterých se žáci mohou rozvíjet kognitivně i společensky.
- 24) Co oceňujete na materiálním vybavení tříd? Technologie.
- 25) Můžete uvést i nějaké nedostatky spojené s vybavením tříd? Mohli bychom mít nějaké další knihy.

Interakce učitel – žák – rodiče

- 26) Jak motivujete žáky k práci? Hodně pracujeme ve skupinách, užíváme technologie a dovolíme žákům zkoumat, co je zajímavá.
- 27) Co ve svých hodinách především očekáváte od žáků? Že dělají to nejlepší, co umí a pomáhají druhým.
- 28) Co je podle Vás na konceptu školy největším přínosem pro děti? Jsou otevření novým názorům, riskující a starostlivý.
- 29) Jaké kompetence je pro Vás prioritní u žáků rozvíjet? Důvěru, odhodlání, spolupráci, zvědavost,...
- 30) Co je podle Vás nejdůležitější kompetence/dovednost/vlastnost, kterou si má žák ze školy odnést? Ty, co jsou v PYP.
- 31) Jak často máte ve svých hodinách prostor přistupovat k jednotlivým žákům podle jejich potřeby? Každý den žáci pracují ve skupinách a já mohu mezitím pracovat s každou skupinou jednotlivě a pomoci jí.

- 32) Jaká je politika školy ohledně domácích úkolů? Žádné domácí úkoly, jen opakování toho, co se probíralo ve třídě.
- 33) Jakým způsobem jsou děti hodnoceny (známkami, slovně, průběžně..)? Pokaždé pozorováním, známkami, slovně.
- 34) Jaký Váš charakterový rys je Vám nejvíce užitečný/nápomocný ve Vaší profesi? Otevřenost, rozumím dětem a povzbuzuji je.
- 35) Jaký charakterový rys byste naopak chtěl/a posílit/rozvinout, aby to bylo ku prospěchu Vaší práci? Organizovanost.
- 36) Jak často se setkáváte s rodiči žáků? Minimálně jednou za trimestr.
- 37) Považujete komunikaci mezi rodinou a Vaší školou za dobře fungující? Vynikající.
- 38) Spatřujete i nějaké nedostatky v komunikaci s rodiči? Ne.

Klima třídy a školy

- 39) Jak hodnotíte klima ve třídách? Je velmi dobré.
- 40) Jaké používáte prostředky k podpoře pozitivního klimatu třídy? Učíme žáky otevřenosti novým názorům a respektování ostatních.
- 41) Pokud jste vyučoval/a na běžné základní škole, myslíte si, že je tam klima odlišné v porovnání s Vaší školou a v čem? ---
- 42) Vyskytuje se u Vás ve škole šikana? Na primární škole se nevyskytuje. Nevím, jak je tomu u starších žáků.
- 43) Pokud ano, jaké jsou postupy pro prevenci, příp. řešení? Existují na to protokoly.
- 44) Jaké další patologické jevy se u vás ve škole vyskytují? ---

Specifické metody, formy a didaktické technologie

- 45) Jaké formy výuky v hodinách nejčastěji používáte? Body studijního zájmu, skupinovou práci, myšlenkové rutiny, reflexi.
- 46) Proč volíte právě tyto formy? Mám ráda PYP filozofii.

- 47) Jak často žáci pracují ve skupinkách nebo na společných projektech? Vždy.
- 48) Jaké specifické výukové metody používáte? Společnou práci, myšlenkové rutiny,...
- 49) Jak hodnotíte využití didaktických technologií ve Vaší škole? Vynikající.
- 50) Jakou formou poskytnete žákům v učení zpětnou vazbu? Pokaždé ústně a na konci každé výukové jednotky v portfoliu.
- 51) Myslíte si, že je výuka dětí na této škole efektivnější než na běžných státních školách?
Ano.
- 52) Co je podle Vás nejdůležitější pro efektivnost vyučování? Že děti jsou v centru učení.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- 53) Pokud Vaši školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jaké poruchy/oslabení/znevýhodnění mají? ADHD, dyslexie.
- 54) Jsou do tříd zařazeny i děti s poruchami učení nebo chování? Ano.
- 55) Jaké poruchy se vyskytují ve Vaší třídě? ADHD, dyslexie.
- 56) Jak k těmto dětem přistupujete? K dispozici je speciální oddělení, které těmto dětem pomáhá a my jim přizpůsobujeme materiály.
- 57) Mají ve výuce nějaké úlevy? Ano. Při práci na cvičeních mají více času a připravujeme jim odlišné testy.
- 58) Mají vlastního asistenta? Několikrát týdně těmto dětem pomáhá speciální pedagog.

Příloha č. 29 Rozhovor s učitelem č. 4 přeložený do českého jazyka.

Demografické a další údaje

- 1) Jste žena/muž? Žena.
- 2) Kolik je Vám let? 43.
- 3) Jaké jste národnosti? Španělské.
- 4) Jaké jazyky ovládáte a na jaké úrovni podle Evropského jazykového portfolia? Angličtina C2, francouzština, dánština a ruština A1.
- 5) Jaký obor jste vystudoval/a? Jazyky (překlad a tlumočení, primární výuka).
- 6) Na jaké univerzitě? Granada University ve Španělsku, UCJC v Madridu, ve Španělsku.
- 7) Jaká je celková délka Vaší praxe? 19 let.
- 8) Jste třídním učitelem nějaké třídy? Ano.
- 9) Pokud ano, jaké třídy? 4. ročník PYP.
- 10) Které předměty vyučujete? Angličtinu, společenské vědy a přírodní vědy.

Motivace učitelů

- 11) Jak dlouho vyučujete na SEK El Castillo? 17 let.
- 12) Proč jste se rozhodl/a vyučovat právě na této škole? Kvůli odlišnému způsobu výuky.
- 13) Co bylo Vaší motivací zaslat tam své CV? To, že tam na SEK El Castillo pracovala moje kamarádka.
- 14) Co se Vám na konceptu této školy nejvíce líbí? Že je schopná připravovat studenty pro reálný svět.
- 15) Co na konceptu školy nejvíce oceňujete jako učitel? Že jsem schopná rozvíjet dovednosti a schopnosti studentů
- 16) Vyučoval/a jste dříve i na běžné škole? Ne.
- 17) Vyzdvihněte klady jednotlivých škol (vaší a běžné státní školy): Mezinárodní prostředí, zdroje. V běžné škole se studenti vyučují pomocí velmi tradičních způsobů výuky.

18) Můžete uvést i nějaké nedostatky, které vnímáte u těchto škol? konceptuální vyučování založené na pojmech

Spokojenost učitelů

19) Jak byste hodnotil/a svoje platové ohodnocení v porovnání s běžnými státními školami?
Nižší.

20) Jaké výhody Vám škola poskytuje? Školné zdarma pro mé děti.

21) Kolik žáků máte ve třídě? 20.

22) Vyhovuje Vám tento počet? Ano.

23) V čem spatřujete největší smysl Vaší práce? Ve své schopnosti být s dětmi.

24) Co oceňujete na materiálním vybavení tříd? Technologie.

25) Můžete uvést i nějaké nedostatky spojené s vybavením tříd? Malé, ale otevřené třídy; nedostatek prostoru pro vystavení prací studentů.

Interakce učitel – žák – rodiče

26) Jak motivujete žáky k práci? Stále hledám poutavé aktivity.

27) Co ve svých hodinách především očekáváte od žáků? Aby se ve třídě cítili pohodlně a užívali si učení.

28) Co je podle Vás na konceptu školy největším přínosem pro děti? Rozvíjení dovedností žáků.

29) Jaké kompetence je pro Vás prioritní u žáků rozvíjet? Každý student je jiný a měl by být povzbuzován k rozvíjení různých kompetencí.

30) Co je podle Vás nejdůležitější kompetence/dovednost/vlastnost, kterou si má žák ze školy odnést? Respekt k nápadům a názorům ostatních.

31) Jak často máte ve svých hodinách prostor přistupovat k jednotlivým žákům podle jejich potřeby? Snažím se to dělat každý den.

- 32) Jaká je politika školy ohledně domácích úkolů? Žádné domácí úkoly, ale studenti by měli být povzbuzováni ke čtení v obou jazycích - angličtině a španělštině.
- 33) Jakým způsobem jsou děti hodnoceny (známkami, slovně, průběžně..)? Všemi způsoby.
- 34) Jaký Váš charakterový rys je Vám nejvíce užitečný/nápomocný ve Vaší profesi? Empatie.
- 35) Jaký charakterový rys byste naopak chtěl/a posílit/rozvinout, aby to bylo ku prospěchu Vaší práci? ---
- 36) Jak často se setkáváte s rodiči žáků? Jednou za trimestr.
- 37) Považujete komunikaci mezi rodinou a Vaší školou za dobře fungující? Ano.
- 38) Spatřujete i nějaké nedostatky v komunikaci s rodiči? Ne.

Klima třídy a školy

- 39) Jak hodnotíte klima ve třídách? To záleží na skupině.
- 40) Jaké používáte prostředky k podpoře pozitivního klimatu třídy? Když se studenti zabývají určitým bodem studijního zájmu, čtením nebo skupinovou prací, mohou si vybrat partnery a místo, kde chtějí být (pohovky, podlahu, stoly ...).
- 41) Pokud jste vyučoval/a na běžné základní škole, myslíte si, že je tam klima odlišné v porovnání s Vaší školou a v čem? Nevím.
- 42) Vyskytuje se u Vás ve škole šikana? Ano.
- 43) Pokud ano, jaké jsou postupy pro prevenci, příp. řešení? K řešení těchto situací existuje školní protokol.
- 44) Jaké další patologické jevy se u vás ve škole vyskytují? ---

Specifické metody, formy a didaktické technologie

- 45) Jaké formy výuky v hodinách nejčastěji používáte? Společnou a skupinovou práci.
- 46) Proč volíte právě tyto formy? Protože díky nim mohou studenti těžit z různých schopností, které mají jejich spolužáci. Mají také různé úrovně anglického jazyka a

studenti s určitým rodným jazykem mohou pomoci těm, jejichž úroveň angličtiny není tak dobrá.

47) Jak často žáci pracují ve skupinkách nebo na společných projektech? Téměř každý den.

48) Jaké specifické výukové metody používáte? ---

49) Jak hodnotíte využití didaktických technologií ve Vaší škole? Každý den používáme notebooky a různé vzdělávací programy.

50) Jakou formou poskytujete žákům v učení zpětnou vazbu? Tím, že u nich sedím a společně opravujeme jejich úkoly. Pomáhám jim při plnění úkolů.

51) Myslíte si, že je výuka dětí na této škole efektivnější než na běžných státních školách? To záleží na studentovi. Každý student potřebuje odlišnou školu.

52) Co je podle Vás nejdůležitější pro efektivnost vyučování? Jeho poslání.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

53) Pokud Vaši školu navštěvují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jaké poruchy/oslabení/znevýhodnění mají? V mé škole nejsou žádné významné úpravy kurikula.

54) Jsou do tříd zařazeny i děti s poruchami učení nebo chování? Menší ano.

55) Jaké poruchy se vyskytují ve Vaší třídě? Dyslexie.

56) Jak k těmto dětem přistupujete? Děláme malé úpravy v učebních osnovách, neustále se snažíme žákovi věnovat ve vyučování, má podporu asistenta a vrstevníků.

57) Mají ve výuce nějaké úlevy? Ano.

58) Mají vlastního asistenta? Ano.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Dominika Vojtíšková
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. Jitka Plischke, Ph.D.
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Mezinárodní bilingvní škola SEK El Castillo v kontextu multikulturní výchovy se zaměřením na koncept 1. stupně
Název v angličtině:	International bilingual school SEK El Castillo in multicultural context with focus on concept of primary education
Anotace práce:	<p>Práce se zabývá Mezinárodní bilingvní školou SEK El Castillo, zejména konceptem 1. stupně a učiteli na škole vyučujícími. V teoretické části popisuje myšlenková východiska školy, Vzdělávací skupinu SEK, IB program, podává informace o organizaci, vybavení a kurikulu školy SEK El Castillo. Empirická část zjišťuje specifika práce učitelů na škole SEK El Castillo. Zabývá se motivačními faktory učitelů, které přispěly k ucházení se o místo ve škole, poukazuje na to, jak funguje interakce mezi učitelem, žákem a rodiči, jaké jsou ve škole podmínky, jaké způsoby hodnocení učitelé využívají a jak přistupují k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.</p>
Klíčová slova:	bilingvismus, inkluzivní vzdělávání, multikulturní výchova, globální výchova, 1. stupeň základních škol, Vzdělávací skupina SEK, PYP program, Španělsko, učitel školy SEK El Castillo, interakce učitel – žák – rodič, motivace učitelů, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, způsoby hodnocení, efektivnost výuky, strukturovaný rozhovor, kódování

Anotace v angličtině:	The thesis occupies with International bilingual school SEK El Castillo especially with concept of primary education and teachers employed there. The theoretical part it describes fundamental thoughts of the school, SEK Educational group, IB programme, it gives us information about the organization, facilities and curriculum of the school SEK El Castillo. The empirical part investigates the specifics of the teachers' work at SEK El Castillo school. It deals with motivational factors of teachers that contributed to applying for a job vacancy at the school, it shows us how the interaction between teachers, their pupils and parents of the pupils works, what the school conditions are, what ways of assessment they use and how they approach to pupils with special educational needs.
Klíčová slova v angličtině:	bilingualism, inclusive education, multicultural education, global education, primary school, SEK Educational Group, PYP programme, Spain, SEK El Castillo school teacher, interaction teacher – pupil – parent, motivation of teachers, pupils with special educational needs, ways of assessment, effectiveness of teaching, structured interview, coding
Přílohy vázané v práci:	Fotografie 20x Obrázek 4x Rozhovor 4x Xerokopie 1x
Rozsah práce:	66 stran + 26 stran příloh
Jazyk práce:	český